

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6 -
Negyedévre . . . 3 -

Bérmertetlen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden sor után 2 fill.
Azonnali bélyeg 60 fill.

Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétül, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért termékek szerint min-
den négyzet centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküld-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A feltámadás.

A megváltás oly rendkívül magas fogalom, hogy a legnagyobb reális filozófusok is gondolkodóba esnek, vajjon emberi ész találta-e ki. Az a tudat, hogy meg lehet szabadulnunk bűneinktől, az örök megsemmisülés gondolatának a megdöntése, a keresztény világ lelkét e nagy napon megrázzák, meleg árad el minden szívből, mert a ki halálával megváltotta az emberiséget: feltámadott.

E szép, szívet, lelket nemesítő legnagyobb ünnepben részt veszünk mi is. Elzárándokolunk templomainkba, hogy a valóságos jótékony malasztjával erősítsük lelkünket becsületességre, munkaszere-
tetre, a családi és társadalmi kötelességek
erényeire, a hála és irgalomra!

Légy áldott feltámadt Üdvözítő, a ki bennünket ezekre megtanítottál!

De akkor, mikor a feltámadás gondolata elfoglalja lelkünket, eszünkbe jut, hogy kilencszáz esztendőn keresztül vallja e nagy eszmét egy nemzet, a mely ezer évi fennállása alatt politikai, vallási, nemzetiségi, gazdasági, sőt irodalmi áldatlan harcaiban is sokszor elbukott, nem egyszer a megsemmisülés küszöbén állott s a mai virágzó Magyarország mutatja, hogy a magyarok istene mindannyiszor feltámasztotta.

Trefort Ágoston, volt magyar kultusz-
miniszter, a Magyar Tudományos Akadé-
miában Guizot francia államférfiu fölött
tartott emlékebeszédét ezekkel a szavakkal
kezdte: „a tudomány szavait ismételni kell,
hogy azok közkinccsé váljanak.”

TÁRCA.

Rómáig — meg vissza.

(A magyar görög katolikusok római zarándokutja)

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Irta: Bihary Emil.

(4. folytatás.)

A fogadás napja.

Azt mondják, hogy Rómának erkölcsileg a legnagyobb, legértékesebb kincse e pápát látni, áldását venni. Innét van a magyar közmondás arra, ha valakinek valami erkölcsi akarata nem sikerül, hogy „Rómában lenni s pápát nem látni” ez már t. i. nagy csapás! Képzhetik a kedves olvasók mily lázas érdeklődéssel vártuk a magasztos pillanatot, annál is inkább mert még mindig készült a híob hír, hogy „aligha fogad a pápa öszentsége.”

Péntek, a Golgotán szenvedő Megváltó napja, — a keresztényekre nézve a világ legnagyobb tragédiája miatt szomorú is, de végtelenül örvendetes is, mert e napon teljesedett be az elégtétel s a tulajdonképpen való megváltás. Hogy pénteki napra lett kitéve a fogadás, a jóslók — mert hát ilyenek mindig vannak — rosszat kezdtek jövendőlni, de a haruspexeket csakhamar megcáfolta a tény, mert a pénteki pápai fogadás a magyar liturgia megváltója lett.

Soha ilyen fogadás nem volt a Vatikánban. Mert ha megtörtént is, hogy nagyobb számú zarándok-csoportokat is fogadott egyszerre öszentsége, de lelkesebb s tüntetőbb zarándok-sereg a gör. kat. magyaroknál ott még nem volt. És ezt jól tudták a Vatikánban méltányolni,

De mi hozzá tehetjük: nemesak a tudomány szavait kell ismételni, hanem újból és újból fel kell támasztani azokat az érzelmeket is, a melyek különféle harcaink után újraszélesztésünk emlékével lelkünkre nemesítően hatnak.

Alkotmányunkat ezer eszteneje építjük; a nagyobb munkakörrel bírók államalkotó erővel, a kisebb munkakörrel bírók a bányászok aranykereső lámpájával.

Ez az alkotmány nagy változásokon ment keresztül, mert mi, magyarok, háromszor meghaltunk: Sajónál, Mohácsnál és Világoson. Sok részben ez volt az oka annak, hogy az a nagy társadalmi ellentét ledöntése, mely nemes és jobbágy között volt, csak a legújabb kor dicsősége.

Sok részben ez az oka annak, hogy a ma már kivivott vallás-egyenlőség eszméje oly nagy küzdelmekbe került, s oly sokáig hihetetlennek látszott.

Sok részben ez volt az oka, hogy mint magyar faj az idegen nemzetiségekkel szemben alig birtuk magunknak a hegemoniát biztosítani; mikor volt idő, hogy főuraink sem voltak magyarok.

E nagy nemzeti csapások voltak az oka, hogy gazdasági téren oly nehezen tudunk még ma is megerősödni.

Nyelvünk és irodalmunk szegénysége a jelen század elejéig nemzetünk sok megpróbáltatásnak volt a következménye. S nem esoda, mikor Zrínyi Miklós grófnak, a nagy költőnek, íróasztalán ott feküdt a csatabárd, nehogy a török megzavarja munkájában.

S hogy mindazokból a küzdelmeinkből dicsőségesen feltámadtunk, annak köszön-

hetjük, hogy mindig voltak kiváló férfaink kik mint hadvezérek, politikusok, tudósok, költők részint meghaltak hazánkért, amint az emberiségért a Megváltó, részint nagy tehetségükkel meggyógyították a haldokló beteget.

Együtt eszközölték ők azt, hogy bennünket, magyarokat, ezt a kivándorolt csőrömpölő ázsiai népet, ma már a művelt Europa testvére gyanánt fogad.

Nem esoda, ha néptünk zivataros történetéből le merem vonni a filozófiai következtetést: lehetetlen, hogy magyarnak ne érezze magát az, a ki a végtelen fáradsággal megalkotott magyar műveltség napjánál mellegeti a szívet és a magyar tudományosság gyémántján köszörüli a szellemét!

Többet mondok. Ezer esztendeje, hogy ebben az áldott Kánaánban lakunk, s nemcsak abból a szellemi és erkölcsi tökéből éltünk, a melyet magunkkal hoztunk, hanem átvettünk sokat a művelt nyugattól és azt értékesítettük is, hogy többet ne mondjak: a feltámadás, a megváltás vallását.

Ezáltal kulturális életrelvőségünknek világos jelét adtuk; de a behozott ös-erővel annyi vihar közt fenntartottuk a hazát is, s megmutattuk, hogy nem szűl gyáva nyulat Nubia párdúca.

Azért is kitör belőlem nemzetem lángoló szeretete, végtelen ragaszkodásom fajomhoz, s ki merem mondani: hogy ezt a magyar nemzetet megteremteni Istenhez méltó gondolat volt!

Mert Klió vésője és feltámadásaink a bizonságaim, hogy az emberi ész számítása és a fölöttünk örködő Gondviselésbe vetett bizalmunk alapján bátran remélhet-

mert mióta Róma a pápák székhelye, gör. katolikusokat ily nagy számmal még nem látott, görög katolikus magyarokat még éppen soha!

Ez az első nagy gör. kath. magyar zarándoklat volt!

Örököltük meg tehát részletesebben e nagy napot, ezt a magyar gör. katolikusok egyháztörténelmében korszakot jelző nagy eseményt.

Pénteken már korán reggel mindenki fekete s diszruhájába öltözve legelső sorban a Szt.-Péter bazilikába ment, hogy részt vehessen a Vályi János dr. eperjesi püspök ömlétsége által mondott misén, s még egyszer a Szt.-Péter sirjánál szívből imádkozzék. Mise után nagy sürgős-forgás volt észlelhető. A Szt.-Péter-téren levő boltok körül csupa magyarok alkudoztak a taliánokkal, mert mindegyik valami emléktárgyat akart bevásárolni, hogy azt aztán a pápa öszentsége által megáldathassa.

A kitűzött 10 óra előtt már együtt volt a Vatikánban a zarándok-sereg. A rendezők kipirult arcú lázasan szaladgáltak, osztották a parancsot, hogy 4-es rendben sorakozzunk, kijelölték az egyes csoportok helyét. S miután már mindent elrendeztek, s megérkeztek az egyházi s világi vezérek is, megindult az inpozáns, festői ecsetre méltó színpompás menet. Elén voltak Vályi és Fireczák püspökök, utánok ment Szabó Jenő remek diszmagyarban, aztán Medvig Mihály és társai, elnökségi tagok, diszmagyarban, kik között feltűnt s kitűnt remek, művészi izléssel maga komponálta diszmagyar ruhájában Roskovic Ignác festőművész, hátrább a frakkos elnökségi tagok. Ezeket sorban követte a papság. A papság soraiban feltűnt s általános figyelem tárgya volt nagy szakálával és Szt.-Bazil-rendi reverendájával a Zemplén vármegyebeli „Bukócz-hegyi monostor” bazilika rendű feje (chumen) a koronás arany érdemkeresztes Szegedy

Bazil, a ki a magyarországi bazilikákat egymaga képviselte.

A papság után egyszerű fekete ruhában is imponáló szép magyar hölgyek, végre a nép hatalmas tömege jött. A szép tiszta meleg nap fényében gyönyörű látvány volt a hosszú menet s ezer meg ezer olasz bámulta a magyarok felvonulását, amint először a pápai diszruhás cselédség, majd diszbe öltözött katonaság sorfala között lassan, méltóságteljesen a sok-sok lépcsőn át a „szentté avatás” (kanonizáció) kápolnájába föl-vonult. A kápolna bal oldalán foglaltunk helyet, mert a jobb oldalt a német, olasz s francia zarándokok foglalták el, a kikkel a kápolnában körülbelül 2000 (kétezen!) voltunk.

Sokáig kellett várakoznunk, de türelme-
sebbek talán sohse voltunk, mint ekkor. A de-
let már rég elharangozták (pardon: elkongatták!)
midőn egyszerre lázas mozgás volt észlelhető a
teremben. Sorba jöttek; az udvari papság, a
szolgálattevő kamarások, idegen külföldi püs-
pökök, köztük a mi kedves hazánkfia Fraknoi
Vilmos dr. püspök ömlétsége, ki rögtön a
székében ülő püspökeinkhez ment, s szívélyesen
üdvözölték egymást; aztán melléjük ült s az
audiencia végéig jelen volt. Hogy mosolygott,
hogy örült, mikor végig nézett a magyar sere-
gen. Itt hallottuk, hogy a pápa öszentsége
Fraknoit igen szereti s azt lehet mondani, min-
dennapi vendége a pápának. Hogy XIII. Leó
pápa annyira szereti a magyarokat, nem kis
érdeme az Fraknoinak. Aztán bejött, szétnézett
a nemesi gárda hadnagya, hogy meggyőződjék
valjon minden rendben van-e, s amint eltávozott
csakhamar riadó éljenzés hangzott fel, mely a
több nemzet „hoch”, „eviva”-ját teljesen elnyomta.

Sedia gestatióriá-n (hordozószeke) a festői
öltözetű nemesi gárdától körülveve, hozták az
angyaljóságú szelid arcú aggastyán szentatját, aki

jük, hogy a magyar nemzet mindenkor fenn fog maradni.

Te haldokló század! Te adtál vissza minket önmagunknak; vérpatokkal mostad le tétlen apáink bűneit; te mutattad meg a világnak, hogy nemzeti jólétünk, tudományunk és művészetünk már „egyet kér.”

Most, mikor utolsó Husvétodat ünnepljük, óhajtjuk, bár mindig, a jövő századokban is nagy örömmel üljön meg a világ e magasztos ünnepet; s egy nagy gondolat dobogtatja meg sziveinket: hogy a magyar nemzet ne haljon meg többé soha, s ennél fogva történetében az idők végtelenéig soha se legyen többé — feltámadás!

Hám Sándor dr.

A kivándorlás

Sok port vert már fel a kivándorlás, nagyon sokat foglalkoztak vele általánosságban, az országra való káros hatásáról ki-ki meg van győződve, ennek megállítását felőlő óhajtja mindenki, nyitját keresik mindenütt, de mind- eddig hiába volt minden igyekezet. Sürgette e járványjellegű és folyton növekedő baj orvoslását nem régen vármegyénknek egyik előkelő országos képviselője is a Képviselőházban és mostan olvastam a „Zemplén” mult számában egy, e tárgyra vonatkozó Nyílt levél formájában a vármegye első tisztviselőjéhez intézett interpellációt (mellesleg legyen mondva, jobb szerettem volna, hogyha az ügy a vármegye presztíziséhez méltóbb helyen, t. i. a vármegye östermében hangzott volna el*) ezen kívül sujtó hatást gyakorolt reám és gondolkodóvá tett a „Statistikai Havi Közlemények” februári száma, mely 15,000 kivándorlóról tesz jelentést.

Valóban megdöbbentők ezek a számok! A szorosan vett Magyarországból 9127 utlevelet adtak ki és pedig: 4539-et Amerikába, 2357-et Romániába, 2057-et egész Európába utazók számára; a kivándorlók legnagyobb száma (979) Sáros-vármegyére, a legkisebb (103) Fogaras-vármegyére esik. Bennünket leginkább felső vármegyénk érdekelnék és pedig elsősorban Zemplén-vármegye; innen kivándorolt 616, Ungból 571, Szepesből 568, Beregből 342, Abauj-Tornából 324; ha ezekhez a számokhoz még hozzávesszük a lopva kivándoroltakat is — akkor fájdalmas érzések támadnak minden jó honpolgár keblében és kérdi:

a) hol rejlik e kóros állapot valódi oka? mi ösztökéli e népet tűzhelye elhagyására és messzeföldre indulásra, hogy kenyérkeresethez jusson?

b) mily eszközökkel lehetne e bajokon segíteni?

A rutén-akciótól sokat várnak, nagy remé-

*) Voltaképp először ott hangzott el a f. évi febr. 27-iki rendes közgyűlésen. Szerk.

örökké mosolygó arccal, szép, tüzes fényű villogó szemekkel, hol balra, hol meg jobbra fordulva bólintgatott fejével, reszkető kezével pedig áldást osztogatott, míg az oltár előtt le nem tették. Két pápapi trónálló főpap s a szertartásmester segítségével felment a lépcsőkön, letérdelt az oda már jó előre elhelyezett térdeplőszékre. A térdeplő előtt egy igen diszes, kipárnázott, öblös alaku szék volt, a melyre a pápa, két kezével megfogva, ugyszólván egész felső testrésszel belyemélyedett. Bibor köpenyvel letakart alakjával s hófehér fején a bibor biréttal az agg szentatyja látása a lelket valami csodálatos, kifejezhetetlen érzéssel töltötte el. Levén a pápáról a biborköpenyt, felhangzott a lorettói litánia szívet lelket az egekbe emelő éneklése. Litánia után a pápa az oltárhoz lépett s fehér övcs halványkrém reverendájában megtört alakja úgy mutatott, mint egy tulvilági megdicsőült szellem. Az áldás előtt mondott imát tisztán, érthető, szép, csengő s még eléggé éreces hangon intonálta. A térdhajtást előíró mozgásnál le-lehajtotta kissé térdét, s ekkor a 91 éves egyházfőedelem úgy látszott, mintha leroskadna de csakhamar újra kiegyenesedett.

És most elérkezett az a pillanat, a mely minden jelenlévőnek örömkönyeket facsart ki szemeiből. Az oltártól kifelé fordult a közönség felé, balkezét mellére téve s jobbkezelével háromszor keresztalokban áldást osztva mindnyájunkra s minden magunkkal hozott kegytárgyra hangos szóval áldást osztott.

Ő szentsége ezután visszaült bársonyszékére, biborköpenyét újra ráadták és fogadta a zarándokok vezetőit. Légelsősorban a két magyar püspököt, azután az országos bizottság elnökét s a bizottságnak tizenegy egyházi és világi tagját. A bizottság kezesökja nyilvánításakor Vályi János dr. püspök olvasta fel az egymásután következettek neveit.

nyeket fűztek és fűznek hozzá és, ime, a statisztika mégis ennyi kivándorlást mutat fel egy hónapban! (Nem azért hozom ezt fel, mintha kételkedném az akció későbbi sikere felett, de mindenesetre jellemző és gondolkozóvá tesz!)

A t. olvasóközönség ne vegye szerénytelenségnek, hogy ehhez a fontos ügyhöz hozzászólni bátorodom; nem mondom tán újat, talán nem is mondhatnék, mert ez a kérdés már jeles és irányadó körökben oly gyakran szellőztetett, hogy a vidéki ember hozzászólása feleslegesnek mutatkozik; mindamellett szerény nézetem az, hogy a véleménynyilvánítás semmi esetre sem árthat, még abban az esetben sem, hogy ha akadnak kritikusok, kik azt fogják állítani: hogy a mi jó benne, nem új; és a mi új, nem jó.

Mostan áttérek a két kardinális kérdés megfűzésére és megkíséreltem azokat, felfogásom szerint, igazi világításba helyezni.

A kivándorlás okát nem a mai viszonyokban kell keresnünk, hanem vissza kell mennünk egészen a robot felszabadítása idejéig. Ez a nép szabad lett, emberi jogaiba visszahelyeztetett, az elbutító gyámkodás alól felszabadult, önállóan kezdett lassan gondolkodni, mely időszak igen sok időt vett igénybe és noha a régi viszonyokból való kibontakozás nagyon nehezen ment és a felébredés következményeinek hatásából csak fokozatosan bontakozott ki, nem kételkedtetünk, hogy annak morális befolyása nem maradhatott el; a nép öntudatra ébredt, sanyaru életmódját a fiatalabb nemzedék tovább tűrni nem akarta; és miután az élvezetek vágyát ök is, mint másutt és mindenütt, ki akarták elégiteni, de szűk viszonyaik, melyekben éltek, kielégítést nem nyerhettek, a keresetsomj felébredett és vele a meggazdagodás vágya is. Ez volt az első impulzus, ez adta meg az első lökést.

A kielégítő eredmény nem maradt el, mely a kivándorlást vonzóbbá tette és az ellen tett kísérletek és utjokba gördített nehézségek csak hatványozták; mint rendesen, úgy itt is, a nyomás ellennyomást szült. Nem titkolhatjuk el, hogy a nép ezt a kísérletet meg nem bánta, mivel csakugyan jólétet hozott a házhoz, jobb életmódot folytathatott és gazdálkodásában is jobb irányt követhetett, szóval önállóan kezdett gondolkodni is. Nem esoda tehát, hogy ez a nép, a multakon okulva, a kivándorlási eszméért rajong, ott látja Eldorádóját, itt, a munkahiány miatt, a nyomort!

Ebből korrolariumként emelkedik ki a b) kérdés megoldása; t. i. a bajok orvoslásának eszközeit csak abban találhatjuk, hogy ha a népnek munkát adunk és pedig jól fizetett munkát, hogy hazájában találhassa a rekompenciát. És e feladat megoldását ne várjuk egyedül a kormánytól, az államtól; hanem az Isten kegyéből bőséges földi javakkal megáldott magyar urak fogjanak kezét, — ne a panaszokban, hanem a tettekben keressek kielégítést!

A szép szavak, az ékesszólások célhoz nem vezetnek. Létesítsenek mindenütt gyárat, fejleszték az ipart, adjanak a nagy munkaerőnek elegendő munkát, adják meg a megélhetés mód-

Előzetesen Vályi János dr. eperjesi gk. püspök a kéz- s lábesók előtt a pápának kifejezte a gör. kat. magyarok hódolatát a jubileum alkalmából s tolmácsolta a magyar liturgiára vonatkozó kérdésünket, átnyújtotta az erre vonatkozó diszes kiállítású, magyar és latin nyelven szóló emlékiratot, amely egy pazar kiállítású fehér-selyem albumban volt elhelyezve. Az album a magyar könyvkötészet remeke, rajta van címlapján a Roskovics Ignác festőművész pingálta remek „Patrona Hungariae” kép s a magyar címer. A zöld bársony párnácskán az emlékirat albumán kívül még egy sötétpiros bársony remek erszénykében volt elhelyezve a zarándok-sereg tagjainak Péter-fillére 2000 (kétezer) arany, melyet szintén az eperjesi püspök nyújtott át hűségünk s szeretetünk jeléül. Az emlékirat átnyújtásának tényét a magyarok újból éljennel s tapssal üdvözölték. A pápa őszentsége igen szívélyesen válaszolt Vályi dr. püspöknek s gratulált két püspökünknek a sikerült szép zarándoklathoz; minden egyes elébe járult országos bizottsági taghoz is volt egy-egy kegyes, szeretetet tanúsított atyai szava. . . .

A magyarok után következett a többi nemzetek vezetőinek kéz- és lábesókja.

Egy óra d. u. elmúlt, midőn egyháznak fejté újra a „sedia gestatoria”-ra ültették s szünni nem akaró taps és éljenzés, kendőlobogtatás, kalaplengetés között a kápolnából kivittek. Mig a kápolnából kiment, többször felemelkedett hordozószékéből s áldást osztott a lelkes magyarokra. Szinte meglátszott egész lényén, a szeméből ki is lehetett olvasni, mennyire jól esik neki a magyarok zajos, talán nagyon is zajos s lelkes éljenzése.

Római utazásunk legszebb része nem remélt sikerrel fényesen végződött.

Ezután ebédelni, s ebéd után ismét a bucsu

ját és ez a nép itthon fog maradni és el nem hagyja hazáját, tűzhelyét.

Mig ez az idő be nem következik, vándorolni fognak és pedig jogosan. Minden erőszak alkalmazását a kivándorlás ellen, az emberi jogok ellen irányított sértésnek tartanám.

(Ungvár, ápril. 10.)

Thomán Dávid dr.

Egy család tragikumuma.

— Szózat az emberszerető nemes szívekhez. —

Évekkel ezelőtt, a tavaszi nap meleg sugarai révedezve pihentek meg Németország egy városkájának boldog család lakta fészkeiben, mintegy irigykedve tekintvén be a lakószobákba, hol jólét, megelégedés, boldogság uralkodott. . . . A családfő, a boldogság derűjével, szelid, jóságos arccal lapozgatta az újság főlíansait, míg szemei végre egy hirdetésen akadtak meg, mely szerint Magyarországon egy nemesi birtok „a tejjel-mézzel bővelkedő, Kárpátoktól övezett Kanaánban” igen előnyös feltételek mellett eladandónak hirdettetett. A gondos, jó családapának szívében szeretett neje és gyermekei biztos jövőjének megállapítása iránt érzett nemes tettvágy buzdult fel. . . . A szokásos pertraktációk után a „feketepataki”, ezelőtt Brandis grófi birtok, emberünknek: Gritters Lajosnak a tulajdonába ment át.

A boldog család még a tavasz folyamán Feketepatakra költözött. Elkezdődött a szizifusi munka, a gazdálkodás. . . . Hanem egyrészt a tulságosan magas vételár, másrészt a birtokon már bekebelezve volt terhek, nem különben a mostoha sors csapásai, szűk esztendő, rossz termés, — de nem könnyelmű életmód, mert az a derék német család előtt ösmeretlen fogalom volt — csakhamar felemésztették a család készpénzét. . . .

A mi ezután következett, azt már csak könyves szímmel lehet elmondani. A családfő — betegség hozzájárulásával is — a folytonos perlés, végrehajtás, árverés meg-megnyuló csapásai alatt megtört s elis halt. . . . a legnagyobb nyomorban hagyva hátra övéit, az anya, kilenc élő gyermekével, ez idő szerint is Fekete-Patakon tengeti gyászos életét, távol honától, idegenek közt, minden segedelem nélkül.

S vajjon miből és hogyan?

A fekete-pataki volt „földesur”-nak a legidősebb most fia mint kocsis szolgál egy parasztgazdánál; két-három nagyobb gyermek napszámába jár a parasztgazdához, a többi — hisz — azok még kicsinyek, nem bírnak dolgozni — gyászba borult anyjukkal rágeszálják a kolduskenyérnek száraz és keserű falatjait, melyeket a jöszivű parasztlakóknak nyujtanak volt földesuruk családjának.

Mily idegrázó tragikum!

A földesur gyermekei paraszt ruhában, azok kegyelméből tengetik életüket, kik ezelőtt apjukat szolgálták!

elnyerhetése végett elmentünk a bazilikákat látogatni s az előirt imákat elvégezni.

Megható volt reánk magyarokra s bámulatot okozó az idegen nemzetiségekre azoknak a szép egyházi énekeknek a zengedezése, melyeket a Szent-Péter-bazilikába a szentkapu előtt megkezdve, aztán a templomban folytatva, minden egyes bazilikában, tehát a „Santa Maria Maggiore” a „Lateráni” és a „Szent-Pál” templomokban is hatalmas összhangban énekeltünk az ég s föld Urához, a magyarok Istenéhez.

A szent helyekről lassanként szétszörlottünk

Róma elhagyása előtt még egyszer összjöttünk mindnyájan a „Santa Martha” Belvedere nevezetű étköző helyiségébe, melyben 2000 ember kényelmesen ülhet, hogy ott megvacso-razzunk. Minden arcon a lelkesültség tükrözött vissza. Ez alkalommal megköszöntük egyházi s világi vezetőinknek kegyes vezérletét s hatalmas „éljen”-nel róttuk le adósságunkat velök szemben.

Egy kedves jelenet következett erre. Monsignore Ungherini pápai főpap is megjelent közöttünk a vacsorán. Latin nyelven egy hosszabb és érdekteljes toasztot mondott püspökeinkre, világi vezetőinkre, de különös lelkesedéssel éltette e magyar hazát, melynek — „földjén — ugymond az én családom is született egykor, az én őseim is magyarok, bár a magyarságból nekem csak az érzelme és olaszul felvett vezetéknevem, az Ungherini, maradt meg” . . .

Hogy az olasz-magyart lelkesen megéljenzettük s szívünkbe zártuk: ezt mondani sem kell. Zarándokutunkat ezzel befejeztük. A zarándokok egy nagy része — egy nehány a II. osztályu utazók közül, a legtöbben a III. osztályu utazók — márc. 10-én reggel 8 órakor a különvonattal Rómából elutazott.

A püspökök s az intelligencia legnagyobb

Folytatás az I. mellékleten

Mint a tényállás közvetlen ismerője: bátorodom az intéző körök figyelmét és emberszerető jóindulatát e minden segedelemre érdemes család tarthatatlan sorsa iránt mély tisztelettel kikérni, méltóztassanak az ártatlan édesanya és gyermekeinek megélhetéséről és elhelyeztetéséről gondoskodni.

Ha jelen szerény soraimnál bárkinek is terhére váltam, bocsánatát kérem; de midőn — ily nyomort látva — nálamnál hivatottabbak nem tesznek semmit: én, a nagy társadalomnak egy esekélyke kis tényezője, érző szívem parancsát teljesítém, midőn a szerencsétlen család részére gyors segítségért bátorítottam a „Zemplén“ t. olvasó nagyközönsége előtt esedezni.*

(Varannó, április 10.)

alázatos szolgálók:
Guseó Ferenc,
kir. adótiszt.

Vármegyei ügyek.

Fizetésemelés tervezete. Kiegészítéseül annak a közleménynek, melyet lapunk ma egy hetes számában adtunk, egyszersmind tájékoztatásul és feleletül a szerkesztőségünkhöz intézett kérdésekre, a t. vármegye számvevősege elé tűzött elvek szerinti szerkesztett tervezetből, melyet a t. vármegye állandó választmányja a f. hó 18-án tartandó ülésén vesz tárgyalás alá, közöljük az itt következő részleteket. Az I—XXII. fokozatban a felemelt törzsfizetés lenne az I. fokozatban: 5690 K. (4400 alispán); a II. fokozatban: 4650 K. (3600 főjegyző); a III. fokozatban: 4390 K. (3400 árvaszéki elnök); a IV. fokozatban: 3620 K. (2800 főpénztáros); a V. fokozatban: 3150 K. (2600 tiszti főügyész); a VI. fokozatban: 3100 K. (2400 főszolgabírák, árvaszéki ülnökök, főszámvevő); a VII. fokozatban: 2590 K. (2000 tiszti főorvos, pénztáros, ellenőr, főlevéltáros); a VIII. fokozatban: 2330 K. (1800 alügyészek, I. alszámvevő, II. aljegyző, árvasz. jegyző, gyámp. könyvelő); a IX. fokozatban: 2200 K. (1700 szolgabírák); a X. fokozatban: 2070 K. (1600 II. és III. alszámvevő, alleveáltáros, iktató, kiadó, árvasz. irattáros); a XI. fokozatban: 1810 K. (1400 III., IV., V. aljegyző); a XII. fokozatban: 1550 K. (1200 szinai j. orvos és I. osztályú irnokok); a XIII. fokozatban: 1290 K. (1000, a 9 járásorvos, II. oszt. irnokok, 5 állatorvos); a XIV. fokozatban: 1190 K. (920 járási irnokok); a XV. fokozatban: 1030 K. (800, a 3 állatorvos és közig. gyakornokok); a XVI. fokozatban: 930 K. (720 14 központi napidíjas); a XVII. fokozatban: 775 K. (600 huszár őrmester); a XVIII. fokozatban: 650 K. (500 huszár káplár); a XIX. fokozatban: 620 K. (480 őrhajduk); a XX. fo-

*) A könyvrület, az emberszeretet, a szánó részvétel, a méltóztassanak eljuttatni a varannai j. főszolgabírához, hová lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala — attól az elvtől vezéreltetve, hogy „készségesen ad, aki gyorsan ad“ — már szintén eljuttatták a muguk könyvrület adományait Szerk.

része még Rómában maradt, hogy Rómát s nagyobb nevezetességeit, melyet a 3 napon át meg nem tekinthettünk, megnézhezzük.

Aztán kik délután, kik este elutaztak részint Nápoly, részint Pompeji megtekintésére. De úgy a Nápolyba mint a Flórenczbe utazók találkat adtunk egymásnak Velenczében.

(Folytatjuk.)

Ella.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —
Irta: **Balogh Irma.**

Az eső még alig szűnt meg.

A bokrokon s fákon ezer s ezer esőcsöpp csillog-villog és rezeg. A közeli sűrű erdőszéggel benőtt hegyeken fehér felhő foszlányok usznak. A langy-meleg nyári levegő tele van a hirtelen megázott föld kellemes illatával.

A ráski kastély rácsos kapuján puha robogással félfedelű kocsi fordul be s a bejárat előtt megáll. Alacsony, sovány barna fiatal leány száll ki a kocsiból s bizonytalan tekintet vet maga körül. Azt a gondolatot ébreszti, hogy nyomban szeretne visszafordulni.

Szeme azonban egyszerre megvilág. Balról, az istállók felől, magas, vállas fiatal ember közeledik. Tartásából egy pillanat alatt kivehető, hogy katona, — bár most civilben van. Nadrágia kissé felgyűrve, finom sárga cipője sáros, gomblyukában egy gyönyörű sárga rózsza.

— Hozta Isten, kis rokon! — köszönti a leányt s kezét melegen megszorítja. — Nem ázott meg?

— A mint látja, nem.

— Pompás kis eső volt. Parancsoljon! — mutat a bejárat felé s közben műértő szemekkel vizsgálja: — Oh, a mama teljesen nyugodt lehet, láttam én már ennél szebb vászonose-

kozatban: 570 K. (440 hivatalszolgák); a XXI. fokozatban: 390 K. (300 tiszti huszárok); a XXII. fokozatban: 310 K. (240 tiszti hajduk). A zárójelbe tett számok korona értékben mutatják az eddig volt törzsfizetést.

Kivételes nőülés megengedéseért folyomadtak a következő hadköteles egyének, névszerint: Skuba Mihály kis-kemencei, Molokács Mihály jeszenői, Szabol Mihály sztankóci, ifj. Balogh Miklós megyasszai, Vaszi Mihály szuhai, Soltész András kácsándi, Kosnyider Gábor megyasszai és Stich József Lajos abauj-szántói lakosok. Folyamodásaikat pártoló véleменnyel terjesztette föl a közig. bizottság a honvédelemügyi kir. ministerhez.

Hírek a nagyvilágból.

Királyunk öfelsége Berlinbe utazik a német császár látogatására.

Vilmos német császár részvétirátot küldött a török szultánhoz a hős **Ozmán** basa elhunytá alkalmából.

Lipót, belga király, hatvanötödik születésnapja alkalmából, összes ingatlan javait az államnak ajándékozta.

György görög király, a ki csak most szabadult föl az influenzából, fülgyuladást kapott, a minek orvosoltatása végett Németországba utazik.

A délafrikai harcotéren, hol most 40,000 főnyi búr haderő vivja élet-halálharcát az angolok 200,000 nyi hadserege ellen, igen véres ütközetekben a búrok nevezetes sikereket arattak megint, de egyik legjelesebb tábornokukat, a hős **Villebois**-t, elvesztették.

Az angolok vesztesége Dél-Afrikában, a múlt évi okt. 16-ától mind maig dúló háború folyamán, kerek számban 40,000 ember!

Hírek az országból.

Aranygyapjas vitézek. Öfelsége a király **Czirák** Béla grófnak, ugyszintén **Károlyi** Sándor grófnak és **Pálffy** Miklós hercegnek, mint **Szögyény-Marich** László berlini nagykövetségnek is, az „Aranygyapjas-rend“-et adományozta. E legmagasabb kitüntetések híre, mely öfelsége részéről katolikus alttalvót minálunk érhet, az egész országban közörmöt okoz.

Az isaszegi csata 1849. apr. 8-án vivott a magyar honvédsereg fényes diadalával az osztrákok felett. Isaszeg hazafiasan érző közönsége ez idén is fényvel ünnepelte meg a dicsőséges évfordulót és letette a hősi halált halt honvédek közös sírjára a kegyeletes emléket koszorúját.

Vizáradás. A napokig tartott esözések és olvadás annyira megdagasztotta a nyugatmagyarországi folyókat, hogy kiléptek medreikből és óriási területeket elborítottak, kivált Pozsony és Sopron vármegyékben.

lédet is — gondolja s dus, szőke bajuszát elpedri.

— Anna néni, talán itthon sines — mondja a leány, a mint a lépesőházba befordulnak.

— Vendége van; ma a falu asszonyai s a plébános nála kávéznak.

— Még tudom a járást, pedig hét esztendeje mult, hogy itt voltunk. Nemde most az ebédlöbe s onnan a szalonba jutunk? — beszélt a leány zavartan, elfogulva.

— Hét éve. . . Persze, hogy annyi. Mint rokonok eljöhetnek volna gyakrabban; mama a vendéget módfölött szereti.

— Most soká, egy teljes esztendeig leszek itt. Mondja csak — állt meg a leány a legfelső lépesőfokon — de őszintén mondja meg: nem leszek Anna néninek terhére? Nehezen egyeztem bele, hogy gyámom, a ki mint tudja, megözvegyedett, Anna néni jószágához forduljon. De gyámom olyan nagy sujt fektet arra, hogy néhány hónapot Anna néni házában töltsék, hogy végre is bele kellet egyeznem. Csak ne lennék terhére! Alkalmazkodó, szerény és engedelmess leszek.

Rásky gondtalanul, fegyelmetlen jó kedvvel válaszolt:

— Anyámnak, a ki rám rettentően nagyon sokat tart, csak egy gondja van s csak egy kikötése lesz, t. i. hogy én semmi szín alatt ne szeressem magába.

A leány mélyen elpirult, majd hangosan fölnevetett:

— Remélem, hogy ha Anna néni meglát, minden skrupulusa eloszlik; születésem percében elkéstem onnan, a hol a tündérek a testi szépséget osztogatják. Az persze, nem lesz baj, ha én bele találok magába szeretni, a dolog sarkpontja az, hogy Kupidó a maga szívét ne sebezze meg. — A leány hangjából finom guny s egy kis keserűség hangzott ki.

Színház.

— Műkedvelőink előadása. —

S. A. Ujhely, ápr. 8.

A sátoralja-ujhelyi műkedvelők ápril 8-án, a városi színházban, előadást tartottak, mely zongora-játékból, énekből és egy dramolet, előadásából állott. Az a hatás, a melyet ez az este reánk gyakorolt, sokkal maradandóbb, hogy sem akár napirendre térhetnénk fölötte, akár, a mi a legnaivabb dolog lenne, karzati kritikával itélnők meg. Mert szép ünnepség volt és tanulmányos. A szereplők temperamentuma, tehetsége és szorgalma épp oly méltánylást érdemel, mint bátorságuk, melylyel a jótékonycélok érdekében feladataik megoldására vállalkoztak.

Ennélfogva mélyebben fogjuk vizsgálni és igazi értékük szerint méltatni ezt az előadást ebben a mi beszámolóinkban.

Egyszer **Zeus** elhatározta magát, hogy maga elé idézi a legszebben éneklő madarakat, és hangversenyt rendeztetett magának. A kis énekesek ott ültek az isten trón-zsámolyánál és sorban énekeltek szívük sugalma szerint. Mikor a kis pacsirta bevégezte énekét, így szól hozzá Zeus: Te, a ki a magasban csengő hangoddal mindig dicsőségemet hirdeted, miért énekelsz most oly szomorúan? — Szerelmes vagyok. — De a szerelem hangja a boldogság! — Igen uram, de én abba vagyok szerelmes, a ki engem nem szeret: ebbe az aranyos fülemülebe! — Nem esodálom, az az éneklők királynéja!

Mikor **Sebeők** Sárka énekét hallottam, eszembe jutott a szerény fülemüle dicsősége; mert ha a színház jelenlévősége mindmegannyi pacsirta lett volna, annak az énekek lelkesítő hatása alól meg nem menekült volna. Énekelte Wagner *Tanhäuseréből* Erzsébet dalát, a *Csalogány-dalt* Káldy Gyulától és énekelte *népdalokat*. A hang nagy terjedelme, (három oktáva a felső f-ig, melyet lehetőleg könnyűséggel intonál; az oktáváknak mindenik hangjában gyönyörűen esendülő ére és drámai szoprán karakter érvényesül — szerk.) csengése, finom árnyalatai, ereje, mely még a mi színházunkat is betöltötte, hozzávéve, hogy minden hang, még a legmagasabb skálája is, tiszta mellhang volt: mindenkit elragadtak. Igen szépek voltak főképp Wagnerben átmenetei a szopránból az altba, a mire az ő hangja főképpen alkalmas és hatásos. Melegen énekelte a Pacsirta-dalt és a népdalokat mind, a miket sokszor meg is kellett ismételnie.

Városunk legintelligensebb közönsége, a mely jelen volt az előadáson, mint Arany János mondaná, lelki gyönyörűségét találta a szép énekekben.

Marschalkó Jenő zongora-kiséréte igen diszkrét, finom, figyelmes és szabatos volt. Jól érvényesült mellette **Sebeők** Sárka éneke és művészete. A bájos kisasszonynak emlékül élővirágokból összeállított gyönyörű kosarat nyújtottak föl, melynek rózsaszín selyem szalagjára aranybetűkkel ez volt írva: „*Sárikájának* —

Rásky a finom gunyt, de a keserűséget is elérte s engesztelőleg mondá:

— A mamák, mikor a drága magzatjaikról van szó, rendesen önzők, s azt az önzést nem szabad nekik hibául felróvnunk, mert az az ő szeretetök, az önzésig fokozott szeretetök.

— En nem mondtam semmit.

— De őszinteségem mégis kellemetlenül érintette.

— Talán csak, mert, az őszinteség szokatlan, de különben nyíltságát igen köszönöm.

— Parancsoljon! — nyitott ki Rásky egy szárnyas ajtót — megengedi, hogy én nem kísérem a szalonba. Annyi ott az öreg asszony, hogy bízalom! Itthon meg van a szabadalmam nem csak a különökösre, de a nevelétségre is s mert maga kis rokon e naptól fogva a családhoz tartozik, bogaraimba s illetlenségimbe bele kell nyugodnia. Adieu! emelte meg puha cheviott sapkáját s lefutott a lépesőkön.

Ella az ebédlöben kissé rendbe szedte magát s szívdobogva nyitott a szalonba, a honnan élénk beszélgetés, halk nevetés verődött ki.

Egy puderes haju, heliotrop ruhába öltözött öreg asszony sietett elibe s homlokon esőköltta:

— Hozott Isten, édes gyermekem! Csak hogy itt vagy már! Hölgyeim, ime kis leányom! — mutatta be vendégeinek s közben ő is olyan figyelemmel nézegette, mint egy soha sem látott érdekes, exotikus tárgyat.

— Nem, ettől nem félek, Károlynak erősen kifejtett esztetikai érzéke van s ezen a barna, sovány csöppsen meg a legjobb akaratú sem lehet a szépet fölfedezni — gondolá — s az az ideges nyugtalanság, a melyet vendégei még néhány perc előtt is észleltek rajta, egyszerre eltűnt.

Este azonban, a mikor Ella szobájába tért, Ráskyné utána ment. Volt még egy skrupulusa, mielőtt lefeküdt, azt is el akarta oszlatni.

Szülővárosa. Azonkívül a hölgyek ajándéka képpen arany-karperecet is kapott, melynek szivformájú arany függelékére ez van bevésve: „S.-A. Ujhely, 1900. ápr. 8.”

Az előadást **Izsépy Kálmán** dr. zongorajátéka nyitotta meg, zenekar kísérete mellett, mely magyar népdalokból állott. Technikája is kiváló, de főképpen felfogása az a dalok szellemét, a rajtuk átvonuló gondolatokat illetőleg. Es tudásának a biztossága is gyönyörködtetett.

A zene- és énekdarabok között adták elő a műkedvelők **Makai Emil** verses dramoletjét „A kaland”-ot.

Minden művészet nemesít. De a legnagyobb művészet én előttem a drámai. Ez az élet tükrö, a valóságnak hű képe, az ember lelki világának ismertetője, melyben épp úgy gyönyörködhetünk, mintha egy szép asszony saját arcéjét nézi, vagy a melytől épp úgy megborzadunk, mintha egy torz-alak tükröt tart maga elé! A költészet általában magas felfogása ez életnek. Hisz Proudhon mondja: a perzsákat nem Leonidas, hanem Homér győzte le; ő esatáz és ő győz Marathonnál, Thermopylenél; ő esatáz és ő győz Salamisnál, Ardélánál. A drámai költészet pedig az ének legesodásabb verőfénye. Az elbeszélő és lírai költészetnek a görögöknél nem volt istene; de a drámainak igen: **Dionysos**.

Világvárosokban a tudomány, művészet, ipar és kereskedés nagy, hatalmas gócpontjain, a pazar fény s a pazar gazdagság mellett, hol ezer és ezerféle a látni, a hallani, az olvasni, az élvezni való: ott mindenki meg tudja találni magának a módot és eszközöket, melyekkel életét kellemessé és hasznossá teheti.

De a hol mindez hiányzik, vagy legfeljebb csak a legkisebb mértékben van meg, ott önmagunkban kell keresni azt, a mi a kenyérkereset s az élethivatás, vagy a családfenntartási nehéz gondok mellett az életnek kellemet, varázst kölcsönöz; ott önmagunknak kell önmagunkat felfedezni, hogy egymással karöltve az élet ideálisabb s így a lelket, a szívet nemesítő magasabb légkört megteremtjük magunknak magunk körül, a mely légkör ép oly szükséges az intelligens nőnek és férfinak, mint a virágnak, az öt tápláló föld mellett, az öt éltető, az öt üdévő, szépé varázsoló napsugár.

Mennyire elismerésre és hálára méltó, hogy városunknak néhány, művelt hölgye és ura vállalkoztak egy nehéz szindarab betanulására és előadására, és pedig oly bravúrral, hogyha igazságtalan akarnék lenni, akkor sem mondhatnák mást, mint szépet és jót. Annál inkább mondhatom ezt most, mert igazságos vagyok.

A **Kaland** c. dramoletben **Dongó Gy. Gézá** né játszott a „néni”-t. A szerep már maga olyan, hogy tanulmányt és megfontolást kíván. És a legteljesebb elismeréssel mondhatjuk, hogy mind a kettőt megtaláltuk; egyes jelenetei pedig éppenséggel felvillanyozták az egész közönséget. Biztos és tudatos mozdulatai; egy „néni” lelkéhez illő hanghordozása és a teljesen átértett szerep: gyakoroltságról és művészet-szeretetről tettek előttünk tanúságot.

Mattyasovszky Sárika játszott **Pierette** sze-

— Még alig beszéltem veled édes gyermekem — kezdett Ráskyné valami alattomos hízélgéssel beszélni, s egy világos, rokkokó szöveggel áthuzott, vékony lábú pamlagra ült — szerdán rendszeren vendégeim vannak s a tisztelendő urat vacsorára is itt szoktam tartani; szóval még nem volt egy szabad percem. Remélem a szobáddal meg vagy elégedve?

— Oh nagyon, köszönöm kegyes gondoskodását. A virágok szinte meghatnak — mondá a leány s egy virágkosárra nézett, melyben néhány ritka virág pompázott.

— Gondolom, hogy egymással jól fogunk megférni.

Az öreg asszony elhallgatott. Látszott rajta, hogy valamit mondani akar még, de nem tudja, hogy kezdjen bele.

Ella rá nézett s a midőn arcának bizonytalan, határozatlan kifejezését látta, nyomban a Rásky nyíltsága jutott eszébe. Elmosolyodott, s nem minden hamisság nélkül az a gondolat villant meg lelkében, hogy, hogy is lenne, ha Amor, a kinek eselvetései kiszámíthatatlanok, Rásky szívére célba venné és... Oh, szinte össze kell magát szednie, hogy hangosan föl ne nevéssen: Ez a puderes fejű, öreg dzsentrí asszony mennyire oda lenne, mennyire jajveszékelne, ha szerelmetes fia kamarási méltóságáról megfeledekznék és... néki nincsenek „számon tartott ősei”...

— Nemde, Károlyljal még alig beszéltél? — kezdett Ráskyné mondandóhoz.

— Alig.

— Most, hogy ezrede N... be jött, meg van az a boldogságom, hogy mindig láthatom. Remélem ti is jó barátságban lesztok egymással. Noha, mert te most az én erkölcsi felelősségem alatt vagy, nem mulaszthatom el a figyelmeztetést, hogy... hogy egy kicsit vigyázz ma-

repét. Rendkívül bájos jelenség volt. Csak fokozta a hatást gyönyörű szép jelmeze, mely fehér se-lyem volt piros labda-diszítéssel és piros bojtokkal. Egy ily fiatal műkedvelőnél az a bátor és biztos fellépés és mind a mellett a szerepbe teljesen beillő szendesség nemcsak temperamentómára, de előadó művészetére nézve is igen kellemes, vonzó benyomást gyakoroltak reánk. — Bár szerepe nem volt oly nagy terjedelmű, mint a megelőzőké, de ugyancsak szépet mondhatunk **Répássy Annuskáról** is, ki a „Gyöngyvirágos domonó”-t adta. Már öt más alkalommal is láttuk a világot jelentő deszkákon és pedig nagyobb és hatásosabb szerepben; de itt is megmutatta, hogy finom érzéke van a drámai művészet iránt és lelket önt még olyan alakításba is, a mely szükebb körű. Ugyesen, szépen és kedvesen játszott. — **Gnädig Lipót** (Piero), **Szirma**y István (gróf), **Bajusz** Zoltán (pincér) a bohókás kedélynek és a mókázásnak igen jó típusai voltak. Kitűnően ismerték szerepeiket, élénkségük és komikai alakításaik állandó derűtségben tartották a közönséget.

E szép estét **Frisch** nagy étkező-termében kedélyes mulatság követte, melyet fűszerezett **Sebeők** Sárikanak szoprán-solo, ugyszintén **Fedák** Istvánnak bariton-solo éneke és azután közkívánatra az ő remek „kettős”-eik.

Mikor Heinének aranyszőke haju felesége egyszer babérkoszorút kötött és a nagy költőnek a fejére tette, Heine így szólt: „Részredről engem szerelmed és a csók illet meg, mert ezekkel tettél engem nemesebbé; — munkásságom nevelő hatásáért azok adjanak nekem koszorút, a kiket én tettem nemesebbé!”

Ilyen koszorút kívánunk az est rendezőjének: **Hornyay Béla** dr.-nak.

Hám Sándor dr.

Különfélék.

— **T. olvasóinknak boldog husvétii ünnepeket kívánunk!**

— **Királyi adományok.** Ófelsége, kabinet-irodája utján és főispánunk közbenjárásával, **Mihály Mihály** sztr.-olykai, **Nevezkey István** m.-laborezi és **Minesik Mihály** f.-esebinyei tanítók részére egyenkint 30 K szintúgy **Vajda János** né pap özvegye céziki lakos számára 30 K. legkegyesebb adományt küldött.

— **Nemzeti ünnep,** Április 11-ikét, az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulóját, a mely történeti jelentőségű napot a törvényhozás „nemzeti ünnep”-pé nyilvánította, mint az ország minden részében, azonképpen S.-A.-Ujhelyben is megünnepezték. A középületeket fellobogózták, d. e. 9 órakor pedig a r. k. templomban istentisztelet volt, a melyen jelen voltak **Molnár István** főispán vezetése alatt az összes vármegyei, bírósági, ügyészségi, állami, városi stb. tisztviselők és a templomot teljesen megtöltött nagyközönség. A díszbe öltözött vármegyei hajduk és börtönőrök a templom hajójában sorfalat állottak.

gadra: Károly igen szeret udvarolni... Szeretném, ha már megösnülne; mint házias ember talán komolyabban venné az életet. Van is számára egy kitűnő partiem: föltétlenül gazdagon kell nősnülne... A huszárelet rettentő sokba kerül, azt hiszem, hogy egy magyar huszártisztnak **Dárius** kincse sem lenne elég... Nemde nem veszed rossz néven a figyelmeztetést? Mint tapasztalt idős asszony, tudom, hogy — köznyelven szólva — az ördögnek meg van az a rossz szokása, hogy soha sem alszik, s csak azért szóltam.

A fiatal leány arca föllángolt s kissé hevesen válaszolt:

— Legyen nyugodt Anna néni...

— Félreértettél... Haragszol...

— Nékem Anna néni fedele alatt haragudnom nem szabad. Csak azt akarom mondani, hogy gyámomnak afféle menyasszonya vagyok. Felesége halálos ágyán megígértette véle, hogy engem fog elvenni. Ha gyámom gyászveve letelik, Anna néni gondja e tekintetben megszűnik s addig ígérem, hogy az ördög nyugodtan aludni fog.

Az öreg asszony arcán vörös foltok verődtek ki, szörnyen kellemetlenül érintette, hogy a leány elértette; ismét hízélgéve, kedveskedve kezdett beszélni, kérdezősködött gyámja feleségének betegségéről, haláláról, megemlítette édes anyját, a kit ő mindig igaz rokonérzéssel szeretett s végre megkérdezte, hogy gyámja gazdag ember-e?

— Gazdag — válaszolt a leány röviden.

— És szereted?

— Még nem, de majd megszeretem. A szerelemhez is kell akarat és én tudok akarni, Anna néni...

— Mama, Ellának adhatnál guvernanti fi-

— **Személyi hir.** **Pázmándy Dénes**, országy. v. képviselő, f. hó 10-én Ujhelyben időzött.

— **Ünnepi követ.** A s.-pataki főiskola a s.-a.-ujhelyi ev. ref. gyülekezetéhez **Antalfy László** főiskolai segédtanárt és alkönyvtárost küldötte ki húsvéti ünnepi követül, kit is szívesen ajánlunk a hittestvérek kegyességébe.

— **Áthelyezések.** **Czibur László**, honvéderőnagyszázalaj-parancsnok, Ujhelyből Kassára helyeztetett át. Tisztelt barátunk távozása felett őszintén sajnálkozunk, mert az ő kedvelt egyénisége a polgári társadalomban is szinte pótolhatatlan irt hagy hátra maga után. — Utóda szilvágyi **Benard Jenő** a 31. gyalogezred kapitánya, ki a májusi előléptetések alkalmával lesz őrnagy. — **Farmos László**, a M. A. V. ujhelyi javító-műhelyének mérnöke, a brassói javító-műhelyhez főnöki minőségben áthelyeztetett.

— **Kinevezések.** **Hvozdivics Antal** t. barátunk, a zemplén-vármegyei kir. államépítészeti hivatalnak egyik érdemes tagja, kir. főmérnöké nevezetett ki. A jól megérdemelt kitüntetéshez, mely a tudás, szorgalom érdem jutalma, tisztelt barátunk fogadja ezen az uton is őszinte szerencsekívánatunkat. — **Török Hugó**, székes fővárosi ideigl. adóvégrehajtó, **Teitelbaum Salamon** helybeli polgártársunk derék fiát, az alsó-kubini kir. járásbíróhoz végrehajtóvá nevezte ki az igazságügyi kir. miniszter. — A kir. pénzügyminiszter **Gaal Sándor** a gálszécsi kir. adóhivatalhoz adótisztte nevezte ki.

— **Gyula-napja.** F. hó 13-én ünnepelték névnapjokat S.-A.-Ujhely Gyulai is, kiknek száma légió. A többek között **Dókus Gyula** es. és kir. kamarást, id. **Meczner Gyulát** a vaskorona-rend tulajdonosát, számosan keresték föl tisztelőik személyesen is és tolmácsolták jó kívánságaikat. Nekik is, a város és a vármegye többi derék **Gyulá**-inak is ezen az uton s „intra octavam” legjobb kívánataink őszinte nyilvánítását kész örömmel küldjük.

— **Adomány.** **Andrássy Sándor** gr. a harsai gazdaságából és az állatteny. kir. felügyelő részéről Zemplén felső vidéke számára megvett apaállatok után járandó kedvezményt, a mi 320 K.-t tesz ki, a gazdasági egyesületnek adományozta avval a kikötéssel, hogy ezt az összeget vármegyénk gazd. egyesülete a felvidék állattenyésztési céljaira fordítsa.

— **Esküvő.** **Keresztessy Gyula** dr., nyiregyházi törvényszéki jegyző, és **Juhász Ilonka**, **Juhász Jenő** t. barátunknak kedves szép leánya, mához egy hétre esküsznek egymásnak örök hűséget S.-A.-Ujhelyben.

— **Államosított póstahivatal.** A szerencsi póstahivatal — mint annak idejében előre jelentettük — ápr. 1-től állami kezelésbe vétett át. A most már „m. kir. póstahivatal” vezetésével a posta- és táviró vezérigazgatóság **Matternyi Andor** p. és t. tisztet, **Matternyi József** t. polgártársunk jeles szakképzettségű fiát, ki a s.-a.-ujhelyi posta- és táviróhivatal kötelekében általános kedveltségnek örvendett, bent

zetést. Azért, mert ma engedelme nélkül szobájába merészkedtem, összeszidott s különben is rettentően bánik velem — monda Rásky tréfálva, de lappangó ingerültséggel.

Az öreg asszony felnevetett:

— Jól teszi; hozzá ő helyre azt, amit én elmulasztottam. Néha igazán illetlen vagy s azt gondolom rólad, mintha Ellát boszontani akarnád pedig látod, hogy nem törődik veled.

Rásky ideges, türelmetlen mozdulatot tett s bajuszát pederve lopva nézett a leányra, aki himzó rájája felé hajlott a szfinksz titokzatos mosolyával ajka körül.

Tudta ő azt, hogy az a vágyódás, mely Ráskyt szobájába vonzotta, honnan sugárzik ki... Látott egy kábitó illatu virágot bimbóban; látta kinyílni, gyümölcsese fejlődni s félig lezárt szemekkel, édesen mosolyogva gyönyörködött a gyümölcs éréseben. Tudta, hogy az nemsokára az ő boldogságának képében le fog hullani...

Olyan részegítő, olyan mámorító volt az a tudat!

Egy délután Rásky anyja szobájába nyitott, a hol Ella szorgalmasan varrt s Ráskyné egy könyvben lapozgatott.

— Ella, jöjjön, megköcsikázatom, giggem az ajtó előtt áll. Az idő gyönyörű szép. Látom, nincs kedve s bizonyára csak azért, hogy boszontson.

Ella fölnevetett:

— Milyen rossz a véleménye felőlem! Nem boszontok én senkit — mondá s kérdően nézett Ráskynéra.

— Menj, kis leányom, ugy is sápadt vagy egy kicsit.

Ella szíve megdobbant. Kalapját sebtében föltette, keztyűt húzott s lement. Rásky a giggbe

Folytatás a II. mellékleten.

és kint egyaránt. Az államosításhoz, mint a hivatali kinevezéséhez is, örömmel gratulálunk szerencsi barátainknak és atyáinkfiainak.

— **Előleges értekezlet.** Alkalmi tudósítónk írja: Ft. Kátinszky Géza, ujhelyi rk. plébános, folyó hó 8-án, virágvasárnap, városunk néhány lelkes urnőjét oly célból hívta meg előleges értekezletre, hogy neki egy „Katolikus nőegyesület“ megalakításában segédkezzenek. Az egyesület célja lenne első sorban, a jelenlegi viszonyokhoz szűknek bizonyult r. kat. templom kibővítésének költségeire alapot gyűjteni, másodsorban szegény hitsorsait segélyezni. Az értekezlet Ambrózy Nándorné és Dókus Gyuláné urasszonyokat elnökökül felkérvén, elhatározta, hogy előbb megfelelő számú tagokat gyűjt s aztán megkezdi működését.

— **A költözködés napja.** A közönség tájékoztatása végett közöljük, hogy Ujhelyben a költözködés napja, úgy mint a múltban, ez idén is **április 24-én**, vagyis Szent-György-napján lesz, mivel a város lakbérleti új szabályrendelete, mely május elsejére teszi a költözködés határidejét, még nincsen jóváhagyva.

— **Országos vásár.** A f. hó 9-iki ujhelyi országos vásár meglehetősen népes volt, habár a nagy sár sokakat visszatartott a vásárra jövőstől. De azért az iparosoknak sines nagy okuk panasza, a marha vásár meg éppen élénknek mondható, mert 1993 felhajtott szarvasmarhából elkelt 764 db., a lóvásár, mint rendszerint, ezuttal is silány volt; 1225 darab lóból eladtak 305-öt. A közbiztonság jó volt. Mindössze két jelentéktelenebb lopás esete fordult elő, a melynél a tettesek megkerültek.

— **Zsebtolvajlás.** E hó 9-én este a vasúti állomás zárt folyosóján egy magát Steiner Mihály salánki származású 21 éves foglakozás nélküli pékségőnek vallott egyént épp akkor esiptek meg, a mint Molnár János eszmadia legény zsebéből óráját és ezüst láncát kilopta. A rendőrség a zsebtolvajt, a ki az öt kisérő rendőrt is meg akarta vesztegetni, átadta a kir. ügyészségnek.

— **Vizbe fult.** Nagy szerencsétlenség történt e hó 10-én délután az Ujhely város alsó határában lévő zöldségtermelő, u. n. bolgártelepen. Szébin Ferenc és Termezsín Miklós vingai (Temes-vármegyei) származású zöldségtermelők, két lovas szekerekkel át akartak kelni a kissé megáradt Ronyván, hogy a tulsó oldalról, a mint már azt többször is megtették, trágyát szállítsanak. Amde ez az utjuk végzetes volt, mert a víz sebes árja a lovakat szekeres-tül lefelé sodorta, miközben Szébin, a ki elől ült, látva a veszedelmet, kiugrott s a parti füzes bokorba kapaszkodva megmenekült; Termezsín azonban a szekeren maradt s alig mulott el néhány pillanat, az elsodort lovak szekeres-tül olyan mély vízbe kerültek, hogy mindenes-tül elmerültek. Így Termezsín többé menekülni nem tudott, belefult a vízbe a két lóval együtt. A szegény párákat aztán meg a sze-

emelte s egy perccel később kirobogtak az udvarból.

Ráskyné, a ki az ablakból nézte őket, néhány perc múlva csak egy sűrű porfelhőt látott, mely a gíggét eltakarta előtte.

— Kár, hogy Ellán a születés és a vagyon tekintetében oly sok a kifogásolni való . . . De szavát megtartja. Károlylyal nem csak hogy nem kacérkodik, de igen röviden bánik véle. Az ördög csakugyan aludni is szokott — gondolá — s vissza ült előbbi helyére s a könyvben tovább lapozgatótt.

— Ella, miért húzódik tőlem, csak nem fél? — kérde Rásky, mikor azt látta, hogy a leány egészen a kocsika szögletébe húzódott.
— En nem szoktam senkitől sem félni.
— Igaz . . . tudom.

Elhallgattak.
A gígg a kemény szürke ország uton nyilsebesen halad. A pompás fekete ló gyönyörűen szedte vékony, fehér harisnyás lábait s finom csontszerkezetű fejével remekül, kacéran játszott. A nikkal veretes hámb ragyogott, csillogott a májusi nap átható fényében.

Ráskyn, a mint elhallgattak, valami nagy nyugtalanság vett erőt; halántékerei lüktetni kezdtek.

— Mondja csak, Ella, igaz a hír, hogy maga menyasszony? — kérde, de nem nézett a leányra, a ki piros napernyőjének szép reflexében ismét titokzatosan mosolygott.

Erezte, tudta, hogy a forduló pontra értek s arcának mosolygása lassan elhalt s remegni, félni kezdett. De azért nyugalmát igyekezett megőrizni.

— Ha gratulálni akar, gratulációját elfogadom; három hónap múlva az oltárhoz visznek — mondá fojtott hangon s elpirult.

— **Csakhoggy én azt megengedni nem fo-**

keret is nagy nehezen kivonszolták, Termezsint azonban a habok úgy elsodorták, hogy holttestét a legszorgalmasabb kutatás-keresés dacára mindeddig nem bírták megtalálni.

— **Színházi műsor.** Ma, április 15-én, „Náni“ eredeti népszimű dalokkal és táncal 3 felvonásban. — Holnap hétfőn, április 16-án két előadás, délután 4 órákor gyermek- és nép-előadásul félhelyárral: „A esőkon szerzett vőlegény“, eredeti énekes bohózat 3 felv. Este 8 órákor: (bérlet 2. sz.) „A falu rossza“, Tóth Ede népsziműve dalokkal 3 felvonásban. — Kedden április 17-én: (bérlet 3. sz.) „Trilby“, regényes angol sztmű, zenével, táncal, énekekkel. — Szerdán, április 18-án (bérlet 4. sz.) a „Gésák, vagy egy japán theaház története“, közkedveltségű operette. — Csütörtökön, ápril 19-én (bérlet 5. sz.) itt először: „A nőszebő“ francia bohózatot vigjáték a budapesti vigszínház műsorából. — Pénteken, április 20-án zónaelőadás félhelyárral: „A gyimesi vadvirág“ eredeti pályanyertes népszimű. — Szombaton, április 21-én (bérlet 6. sz.) „Sulamit Jeruzsálem leánya“ keleti dalmű 7 képpben. — Vasárnap, ápril 22-én két előadás, délután 4 órákor gyermek- és nép-előadás félhelyárral: „Boirezky Dani“, a repülő eszmadia, eredeti énekes bohózat. Este 8 órákor (bérlet 7. sz.) itt először „A kuruc fufang“, legújabb eredeti történeti vig szimű a budapesti népszínház műsoráról. Irta ifj. Bokor J. — Mai előadással működésemet megkezdve, kérem S.-A.-Ujhely város n. é. közönségének irántam több ízben tanusított kegyes pártfogását. Részemről igyekezni fogok azt minden tekintetben megérdemelni. S.-A.-Ujhely, 1900. ápril. 15. Tisztelettel: Halmay Imre, színigazgató.

— **Sikkasztó tejkihordó.** Feigenbaum Sámuel, a Windisch-Grätz hercegi uradalomnak Borsi községben lakott tejkihordója, egyesektől és a házukhoz vitt tejáru fejében, ötszáz koronán felüli összeget felvett, a melylyel el nem számolt, hanem családját itt hagyva, megszökött. Körözik mindenfelé.

— **Házasság.** Kerekes János, vármegyei útmester, K.-Helmeczen holnapután, husvét másod napján, vezeti oltárhoz Mihályi Mária Teréziát.

— **Ös-ember barlangja.** A Dargó hegy-láncolatához tartozó azari hegyek közt, mint alkalmi tudósítónk jelenti, öt-ember lakta barlangot fedezett fel a k.-azari tanító, ifj. Berecz Károly, a Zompod régészének id. Berecz Károly áll. isk. tanítónak, a fia. Még eddig csak a barlang szájadékát kutatta át, de már ott is érdekes formájú, az öt időkben messze földről oda csepett kovakő-szilánkokat, meg obszidián nyílhegyeket talált a szerencsés barlangfelfedező. A szájadékból tágas üregbe mutatkozik a bejárat, a hová az omladékok miatt bajos a bejárat. Az érdekes felfedezésre — addig is, míg a barlangról bővebb tudósítással szolgálhatunk az „Adalékok Zemplén-vármegye történetéhez“ c. havi folyóiratunknak májusi füzetében, — már most felhívjuk a speleológusok figyelmét.

gom! — Kiáltott föl a férfi kitörő szenvedelemmel s a lovat erősen megcsapta. Rohantak, repültek, — *nem engedem, kis Ella!* — mondá még egyszer s lángoló szemekkel kitüzesedett arccal nézett a leányra.

A leány, mint az ezüstnyárfa levele egész valójában megremegett, egy futó másodpercre lezárta szemeit s aztán mosolyogva, de gyöngye, megtört hangon mondá:

— A vásár kettőn áll. Nem engedi . . .

— Most négyünkön: magán, én rajtam, gyámján és anyámon. Ella olyan örülten szereztem, hogy ha kell a világot kiemelem sarkából, de az enyémnek kell lenned!

A gyümölcs éretten a leány ölébe hullott, de még nem nyult utána . . .

— Pedig . . .

— Semmi pedig! Maga is szeret, tudom. Ha a hajnali csillagot leesküdné az égről, még akkor sem hinném el, hogy nem szeret! . . .

A leányt a férfi vallomása, mely csupa erő és mélység volt, megkapta és megindította. Szíve mondhatatlan lázas dobogással torkába szökött s szemei forró könnyekkel teltek meg. Valami benső erő vasmarokkal kényszerítette, hogy a férfi vállára boruljon. — Nem, még nem moztogtak ajkai s legyőzte önmagát.

Kvíetlök, gazdálkodni fogok, magam megyek gyámjához és gyámjának le kell magáról mondania.

— Ó is szeret.

— Dehoggy szereti! Husz évvel idősebb magánál.

— Az nem baj!

— Oh, ne mondjon ellent! Mindig boszantott s most sem akar egyebet tenni.

— És édes anyja? . . . Képzeli-e, hiszi-e hogy annyira háládatlan tudnék lenni, hogy anyja terveit, álmait megsemmisítem én, a kit

— **Kitüntetés.** Várkonyi Béla jogszigorló földinknek saját kompozíciója „Nyitány“-át a vallás- és közoktatásügyi kir. minister 200 (kétszáz) korona jutalomban részesítette. Az ifju művésznek, ki az orsz. zeneakadémia hallgatója, ezt az „Ouverture“-ét a kir. operaház zenekara és a filharmóniai egyesület máj. hó 20-án a Vigadóban mutatja be a székes főváros műértő közönségének.

— **Öngyilkosság.** Gálszélesről írja levelezőnk: Ragán János asztalossegédnek nagyon megtetszett a háziur, egyszersmind fűródhetek kertjében volt kőrtefaoltvány. Április 3-án este besont a kertbe, az oltványt gondosan kiásta, elemelte s iziben el is ültette Gálszélesen lakó atyjának a kertjébe; A kerttulajdonos segédjei azonban másnap ráakadtak az oltványra is, meg a tolvajára is. A tolvaj asztalos segédet a csendőrséghez idézték, hol tettét beismerte. Az alig 19 éves fiu szegényében, vagy talán a büntetéstől való félelmében, április 6-án este eltávozott otthonról és nagyatyjának esübében felakasztotta magát, a hol csak másnap reggel akadtak reá. Eltávozása előtt egy kártyát irt szüleinek, hogy elevenen többé nem fogják látni. A jóra való szegény szülők iránt, kik fiok tetéről mit sem tudtak, városszerte általános a részvét. — r. l.

— **Amerikás magyarok balesete.** Berta József és Szekeres József alsó-bereczkii szolalegények voltak; de hogy az Isten úgy felvitte dolgukat, hogy meg is házasodhattak; szorgalmukkal tehénre, sertésre, minden ingó-bingóra szert tettek, hogy szinte tejbe-vajba fűródhetek: hát elragadta őket a szerencse. Kimondták a sentenciát, hogy „addig nem nyugosznak, míg gereblyével nem tolik a pénzt.“ Ezt pedig úgy vélték megtehetni, hogy biz 6k elmennek Amerikába Eladták mindenüket, aztán kiutaztak. Ott valami sanyaru helyre jutottak tul a tengeren munkába s próbálták kibírni 2 hétig, de oztán belátták, hogy itt „biláj“ erővel is tönkre mennek, hát „uccu berek — nádak erek“ — elszöktek a munkából. A mint szaladtak a vasuton, egy hidon, hogy — hogy nem: egy vonat tört elő és Berta Józsit maga alá kapta és kocsonyává mázgálta, Szekeres Józsit pedig úgy elütötte, hogy most kórházban, vagyis egy ispitályban élet-halál közt vergődik, vagy azóta tán őt is elföldelték. Imé egy új tanulság azoknak, kik az édes, tápláló anyát, Magyarországot, elhagyják: mi várhat rájuk! — Felső-Bereczkiből, néhány éve, az Amerikába vándorolt Orosz Jánost földbánya-omlás temette el; Csajkószki Józsefet és Mezei Józsefet gázrobbanás égette, csufította el! Hiába! Népünk nem akar sem vezetőire, sem a józan ész szavára hallgatni Am lássák, a kik nem hisznek. r. l.

— **A tavasz póstái,** a gólya- és a fecskemadar, megérkeztek. A fecskék legelső kvártélycsinálói f. hó 6-án látták föltűnedezni Ujhelyben. A gólyák csapatosan f. hó 10-én vonultak át Ujhely felett.

ő jószágosan házához fogadott? . . . Soha! Édes anyja azt akarja, hogy gazdag, előkelő leányt vegyen feleségül.

— Erről majd teszek. Csak egyet mondjon csak azt mondja meg, hogy: *szeret.*

— Nem tagadom; de ne bizza el magát, az nem változtat a dolgon.

— Oh! . . . Hisz ha szeret, akkor a világ az enyém s anyám maga fogja kezét számomra megkérni.

A kocsika egyenlő gyorsasággal robotott egy tölgyes erdőn keresztül. Rásky, a mint a napfoltos lombzat alá kerültek, hirtelen lehajlott s a leányt meg akarta esőkolni. A leány fejét elkapta.

— Még nem — susogta ellágyult hangon s nevetni kezdett.

— Oh, milyen konok, milyen akaraterős!

kiáltott fel a férfi s ő is nevetett . . .

Ella még nem aludt.

Nem tudott aludni.

Tudta, hogy Rásky az esti vonattal tért vissza gyámjától.

Tizenegy óra felé rövid kopogtatás hallatszott ajtaján s nyomban rá Ráskyné halálsápadtan, megveresedett szemhéjakkal lépett be.

Ella szíve egy másodpercre megszűnt dobogni s ő is halálra vált . . . Ráskyné megállott az íróasztal mellett szélét göresösen megfogta, s rövid tusakodás után üres hangon megszólalt:

— A fiam küld . . . Gyámod szavad alól földoldott . . . Ella . . . Károly boldogsága van szóban . . . Azt mondja, nem akarsz felesége lenni. De ha én megkérek, ha kérek tedd fiaboldoggá: akkor is ellenkezni fogsz?

— Nem Anna néni, mert én Károlyt vég-

hetetlenül szeretem! . . .

— **Boruth Andor** festőművész, kedves földünk, újabb fényes sikeréről vettünk tudósítást. A tavaszi műkiállítás most ápr. hó 7-én nyitották meg Bpsten. A kiállítás műbeesével bíró képei közül kiemelkedik a **Boruth Andor** „Pieta”-ja. Ez a művészlelekkel megfogalmazott és pompás technikával megfestett kép, a Pieta, a keresztfán kiszendvedt Istenembert, s a bánkodó két asszonyt, Máriát és Magdolnát, ábrázolja „mély vallásos érzéssel, egyszerűen, a tragikum erejével. A három alak csoportosítása is kitűnően átgondolt megoldásra talál. A keresztre felfeszítettnek alakja, a két földre rogyott nő között magasan felemelkedik.” A vallásos tárgy remek képhez ifjú művész barátunknak őszinte örömmel gratulálunk!

— **Tűz.** E hó 12-én délután, a Klein Mór-féle téglagyár telepen, a mely a vasuti gyárteleptől keletre esik, tűz támadt. Egy zsindelelyel fedett munkáslak gyulladt ki s csakhamar teljesen leégett. Hogy a telepen nagyobb baj nem történt, a vasuti gyártelepi tűzoltóságnak köszönhető, a kik a tüzet beoltották. A tűz támadásának oka ismeretlen.

— **Baleset.** Az elmúlt héten néhány betonmunkás a Kazinczy-utcai gyalogjáró javításával foglalkozott. Ott történt szerdán délelőtt, hogy a mint közülök Minik Pál, gajdali szármaszú munkás, arról akart meggyőződni, hogy a kiemelt több mázsa súlyú betonlap jól van-e feltámasztva, az egyik tartó lécs kiesett s emiatt a súlyos lap támasztékát veszítve lezuhant és a Minik lábára esett úgy, hogy bal felső lábára eltört. Hordágyon szállították kórházba, a hol már jobban érzi magát. Minik a beton-vállalat részéről balesetre biztosítva volt.

— **Humopatia vérgyógyászat.** E helyen már több ízben lett ezen új gyógymódról utalva, mely valóban kiválóan értékes, mondhatni ma a legbiztosabb és legjobb gyógymód. Nincs az a gyógyfűrdő, nem létezik az a gyógykezelés, mely oly tökéletes és tartós gyógyulást képes volna produkálni, mint ezen egyszerű, kellemes és semmi mulasztással egybekötött új gyógymód. Ezen új gyógymód nagyképzettségű és genialis feltalálója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, e találmányával el nem hervadó babérokát és számtalan szenvedő betegnek örök halálját biztosította magának. Tizenkét évi tapasztalat mutatta, hogy a tavaszi kurák a legszebb sikerrel járnak asthma, sziv, tüdő, gyomor- és bél-bajoknál, idegbetegségeknek, különösen neurasthenia, hysteria és makacs bőrbajoknál. Olyan betegeknek, kik e felsorolt bajok egyikében szenvednek és máig gyógyulást nem nyertek, ajánljuk első sorban a vérgyógyászatot igénybe venni. Dr. Kovács J. kinek Budapest, V. Váci-körút 18 sz. alatt egy, a célnak szolgáló rendelő intézete van, naponta betegeket fogad és meghívásra betegeket látogat úgy a fővárosban, mint a vidéken. Levélbeli megkeresésre szívesen szolgál felvilágosítással és tanácsal.

— **A mádi zsidó**... Egy időben híressé vált már — írja levelezőnk — az a zsidó Mádón, a ki elindult Mádról, hogy a szomszédos Tállyára jusson; de a féluton, a mint pipájára akart gyújtani, a Tállya felől fújó szél ellen hátat fordított, rá is gyújtott, hanem elfeledkezvén visszafordulni, azon vette magát észre, hogy megégett Tállya helyett — Mádra. Erről a bolond esetről maradt fel a szálló-ige, hogy — *ugy járt, mint a mádi zsidó Tállyán.* Nos: most, hogy a „Gutglas és Bendetz” műbor nagykereskedő céget Mádról az I. II. és III. foku hatóságok kifűstölték s a cégtársak Mádról még a múlt évi július hó folyamán elkotródtak, azt méltóztatik talán hinni, hogy most már a „Gutglas és Bendetz” cégnek Mádon hült helye van? A tekintetben igenis hült helye, hogy nincs, a ki fizessen* mert a cégtársak innen — érezvén a kedvezőtlen szezleket — elináltak; ámde a pince itt maradt, s az most egy Gutglas-csemetének a tulajdona, a ki *álnévet* ragasztott magára. Már most bejelenthetem a „Zemplén” olvasóközönségének, hogy ebben az *álnévhistóriában* a szédelőgöknök és iparlovagoknak egész ármádiája van érdekelve. Reméljük azonban, hogy a „Tokaj-Hegyalja” ez élősdieit is hamarosan le fogjuk leplezni és pelengérré állítjuk majd. Akkor aztán — végzi levelezőnk — lesz majd egy új szállóigénk s talán így fog szólni: „Ugy járt, mint Gutglas és Bendetz Mádon”.

— **A roszt időjárás** sok épület homlokzatában kárt tett, felhívjuk azért az érdeklődők figyelmét az általános jó hírvü Kronsteiner Károly, Bécs, III. Hauptstrasse 120. szám alatti első cs. és kir. ostr. magy. kir. szab. homlokzat festék gyára. Mely cégnek szabadalmazott, vízmentes homlokzat festékei a ház és ingatlan tulajdonosait azon helyzetbe juttatják, hogy épületeiket olesón, tartósan és csinosan az olajfestékhöz hasonló festékekkel elláthatják.

— **Sajtóhiba.** „Rómáig—meg vissza” általánosan élénk érdeklődéssel várt és fogadott Tárca-nk multi közleményében a Serra Quinko helyesen: *Serra Quiriko*-nak olvasandó.

* És, a ki álljon — nemde?

Szerk.

— **Veszett eb.** Kovácsvágás-Hutta községből írja tudósítónk, hogy ott f. hó 10-én egy kóbor veszett eb garázdálkodott és egy odaváló 11 éves fiút mart meg, a kit hamarjában felvittek Budapestre, a Pasztor-intézetbe. A veszett ebnek sikerült elmenekülnie, de a szomszéd Pálháza községben összetalálkozott az ottani erdőőrrel, a ki agyonlőtte.

— **Fogak tisztítására és épen tartására** kitűnő szernek bizonyult a dr. J. G. Popp es. és kir. udvari fogorvos „Anatherin” szájvize, mely a szakorvosok által már 50 év óta ajánlva van.

— **Elővigyázat.** Tudós professzor a kávéházban: Pincés! Majd ha látni fogja, hogy távozó félben vagyok, figyelmeztessen, hogy megfeledeztem az esőernyőmről.

— **A t. hölgyközönségnek.** Legkedvesebb s legmodernebb szepítőszert az egész világon elterjedt Földes-féle *Margit-crém.* Teljesen ártalmatlan, zsirmentes arckenőcs. Meglepő, csodás hatása. Bővebbet Földes Kelemen hírneves aradi gyógyszerészár hirdetésében.

— **A legizletesebb asztalviz a „Kristály”** Szent-Lukács fürdői hegyi forrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos ajánlva van.

— **Az influenza,** ez a modern betegség, melyet eleinte csak úgy félvállról vettek, mert 3—4 hét alatt megszabadult tőle az ember, mindinkább kezd otthonossá válni és garázdálkodni. Most már nem napok alatt, de hetek multával is alig lehet megszabadulni tőle. S.-A. Ujhelyben is sok az influenzás, közöttük a jóságos *Teich* Zsigas bácsi is súlyos betegnek fekszik. Kívánjuk neki: mielőbb szabaduljon ki gyötrő betegségéből, hogy aztán ismét a legteljesebb testi és szellemi frissességben állhasson és maradhasson még igen sokáig a közjótékonyág szolgálatában!

— **Szakácsy Károly** cukrászatában egy jó házból vagy 13—14 éves fiú tanulól felvétetik.

— **Török szerencse-eredményei.** Amint halljuk, a most befejezett 5-ik magy. kir. osztálysorsjátéknál ismét igen sok és nagy nyerményt fizetett ki vendőinek Török A. és társa, Budapest, Váci körút 4. főúradája. Sok sziv megints feléledt egy nyermény jelentése által, és mily keserves volna sok emberre nézve a napi munka és fáradtság, ha nem volna azon reményünk, hogy egyszer egy véletlen szerencse folytán gazdagon kárpótolva leszünk, hogy a későbbi években gondtalan megélhetésünk legyen. Tehát mindenki nyujtson kezét a szerencsének és ajánljuk az ismert és szerencses Török A. és Társa főúradáját, Budapest, Váci-körút 4.

— **Lapunk jelen húsvéti száma** mely tizenhat oldalra terjed ápr. 15-iki kellettel nyomtatott, már ápr. 14-én, délután, elhagyta a sajtót és hordatott ki, illetve küldetett el a „Zemplén” t. közönségének, melynek a magunk részéről is boldog húsvéti szent ünnepelést kívánunk.

A kiadóhivatal.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól
feljebb — 14 méter! póstabér és vámtmentesen szállítva!
mintákat pedig póstabérrel küldenek; valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 kr. méteren ért.
Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben.
— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbéllyeg ragasztandó. —

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak 1900. évi, egyszersmind a VI. évfolyamnak **áprilisi** füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Obszidián-eszközök a Bodrog környékén. *Rómer* Flóris u. 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XXI. közl.) Irta: *Dongó Gy. Géza.* — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (50. folyt.). Latinból: *Dongó Gy. Géza.* — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (50. folyt.). Latinból: *Dongó Gy. Géza.* — 5. Babotsay Izsák, Tarczai v. notáriusának naplója. (4. folyt.) Közli: *Hubay Kálmán.* — 6. Szirmay András naplója. (46. folyt.). Közli: *Karsa Ferenc.* — 7. A sárospataki ev. ref. főiskola rövid története. (2. folyt. két képpel). Irta: *Szinyei Gerzson.* — 8. **Levelesláda:** A br. Sennyey-család levelestárából. (VII.) Közli: *Lojda József.* — 9. Zombory Hasznos Péter nemesi kiváltság-levele. (2. folyt. és vége.) Latinból: *Matolai Etele.* — 10. Sáros-Nagy-Patak régi jegyzőkönyveiből. (V.) Közli: *Dongó Gy. Géza.* — 11. A tarczali „Szarvas” szőlő történetéhez. Közli: *Dongó Gy. Géza.* — 12. Rákóczi-, vagy Zrinyi-kincsek. (I.) Közli: *Dongó Gy. Géza.* — 13. Trautsohn herceg birtokba helyezése. Közli: *Fodor Jenő.* — 14. Fenyegető levél a husszitáktól. Közli: *Dongó Gy. Géza.* — 15. **Irodalom:** Arpádkori sirleletek Zemplén-

vármegyében. — 16. A „Nagy Iván” családtörténeti értesítő. — 17. **Tárca:** A homonnai Drugeth-család romlása. (I.) Irta: *Takáts Sándor dr.* — 18. A szerkesztő póstája. — A havonként 2—2 nagy iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 korona 80 fillér. — *Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főkepp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban is tart még az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.*

A „Pallas Nagy Lexikona” pótkötetei mint-e munka XVII. (A—J) és XVIII-ik (K—Z.) kötetek megjelentek. E két kötetben mindaz benne van, a mi a munka megindítása óta az emberiség ismereteit gazdagította, valamint mindaz a hiány pótolva van benne, a mely e munka I—XVI. kötetében észlelhető volt. A pótkötetek beszerzése tehát kikerülhetetlen mindenkire nézve, a ki az alapmunka birtokában van. A pótkötetek az első kötetekhez teljesen hasonlóan kiállítva s kötve, kötetenként 12 koronába kerülnek és Lövy Adolf s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésében már kaphatók. A további pótkötetek szerkesztés alatt vannak.

Keresztények üldő ésa. Réges-régen, ezeröttszáz éva immár, hogy a kereszténység Romában is nagyobb terjedésnek indult, annyira, hogy már veszedelmesnek is látszott. A római császárok, mintha előre érezték volna, hogy az ő székvarosuk nagyszerű oszlopait valaha betemeti az idő, a „fascés”-ek jelvényét a kettős kulcs váltja föl, s a Pantheon kupoláját a Szent-Péter templom haladja túl. Mintha sejtették volna, hogy a birodalmuk fegyverei megtompulnak a martirok testén, gőgösségüket eltiporja az alázat és birodalmukba egy új állam alakul. ... És valóban a hatalom tényeit félelmed alatt tönkretette az eszme fuvalma. A legnagyobb szerű forradalom volt a világon ez az egyetlen, mely valóban megrázta az egész világot. Az történt az egész világgal, a mi Nagy Konstantinuszal: az égen megjelent előtte a kereszt, és rajta e szavak: „E jeben győzsz”. És e keresztben, a szenvedés jelét meglátta a világ, s üresen maradtak a szobor-istenek szentelt liget- és bennök az alabastrom-oltárok. — A kereszténység fölépéséről Romában és terjedéséről szól a *Nagy Képes Világtörténet* mostani 62-ik füzeté. — A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője Geréb József dr. Egy-egy kötet ára, díszes felbőr-kötésben, 16 kor.; füzetenként is kapható 60 kr.ával. Megjelen minden hóban egy füzet. Kapható a kiadóknál (Revai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII. Üllői-ut 18.) s Lövy Adolf könyvkereskedése utján. S.-A.-ujhelyben.

A „**Vasárnapi Ujság**” április 1-ső száma 18 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Zsolnay Vilmos” (arcképpel és képekkel pécsi telepéről). — „Majláth Béla” (arcképpel). — Költemények: „Dalok Lidikéről” Pósa Lajosról; „Falusi levél” Lampérth Gézáról. Regénytár: „Vásároszt szívek” Regény. Irta: *Máriaffi Dávid.* (Goró Lajos rajzaival). — „A Ponczai bűnhődés.” Elbeszélés. Irta: *Mikszath Kálmán.* — „Híres szerelmek: „Musset és George Sand” (arcképpel). — A budapesti Pasteur-intézetéről” (képekkel). — „Kis Márton” (Háry Gyula rajzaival) *Mérenyi Lajos dr.-tól.* — „A heliograf”. — „Hajóhidak”. — „Dumba Miklós” (arcképpel). — „A Petőfi- emléktábla leleplezése Pozsonyban” (képpel). — „Boer családok a háboruban” (képpel). Egy apa tíz felfegyverzett fiával). — „Párisi divat levél” divatképekkel. Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyetlek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetése negyedévre négy kor., „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fill.

Magyar Lányok a címe annak a hetilapnak, melynél alkalmasabb és jobb olvasmányt nem adhatunk a serdülő leány kezébe. A legkiválóbb magyar írők segítik a szerkesztőt, Tutsek Annát, abban a nemes törekvésében, hogy a leányifjúságot nevelje és szórakoztassa. — A M. L. minden száma közöl egy eredeti és egy fordított regényt, több elbeszélést, verseket a legjobb ismert nevű poetáktól és alapos ismeretterjesztő cikkeket Külön közimunka rovata van. Előfizetése negyedévre 3 korona. A kiadóhivatal (VI., Andrássy-út 10.) szívesen küld ingyen mutatványszámot.

Tíz év „Az En Ujságom.” Pósa Lajos gyermeknapja, azt tűzte ki céljául, hogy magyar szívet, magyar lelket leheljen a gyermekvilágba, hogy a magyar gyermekvilág magyarul érezzen és magyarul gondolkozzék. Hogy mennyire felelt meg tíz év óta kitűzött céljának, mutatja az a pártját ritkító nagy elterjedés, a melynek örvend. Előfizetőinek száma a *tízéret* meghaladja. A megkezdett ösvényen halad tovább. Segítségére vannak nemes feladatainak teljesítésében az irodalom jelsei „Az En Ujságom” előfizetése negyedévre: 2 korona. Megrendelések a következő címre küldendők: Az En Ujságom kiadóhivatalának, Budapest, Andrássy-út 10 sz.

Uj idők. Azt a titkot, hogy minő szellemi táplálék kell a művelt magyar közönségnek és minők a művészi igényel, nagy folyóirataink közül az *Uj Idők* találta ki a legteljesebben. *Herczeg* Ferenc úgy szerkeszti ezt a finom képes hetilapot, cikkeleit, képeit úgy válogatja össze, hogy a lap minden száma vonzó, lebilincselőn érdekes. Regényeit elkapkodja a közönség és legjobb írónk sietnek nagyobb-kisebb munkáikkal első sorban az Uj Időket felkeresni. Hat évi pályafutása alatt ez a magyar lap kiszorította külföldi versenytársait s ma már minden művelt magyar családnak hűséges, élveztet osztogató heti vendége. Előfizetése negyedévre; 4 korona. Kiadóhivatala Budapest, Andrássy-út 10 sz.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Köszönetnyilvánítás.

Személyesen külön-külön nem tehetvén: ez uton mondok mindazoknak, kik felejthetetlen feleségem, árvám édes anyjának temetésén résztvettek — hálás köszönetet.

S.-A.-Ujhely. 1900. ápr. 13.

Klein Ede.

Összesen 113 kor. 66. fil. A „Zemplén” f. évi 8-ik számában kimutatott összeggel együtt: 545 kor. 60 fil.

II. „Arvay-émlék”-re adakozni szívesek voltak:

a) A sárospataki ev. ref. főiskola igazgatótanácsa 40 kor.

b) Hodossy Béla gyűjtő-ívén (29. sz.) Bal-lagi Géza dr. 5 kor., Tüdös István dr. 2 kor., Marikovszky János 2 kor. Összesen: 49 kor. A „Zemplén” f. é. 8-ik számában kimutatott összeggel együtt: 257 kor. 4 fil.

Kimutatott összeg a sárospataki takarékpénztárban kamatozik

Fogadják a nemes szívű adakozók, valamint a szerencsi tanítók buzgalmukért a „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” őszinte köszönését.

Sárospatak, 1900. ápril. 4.

Hodossy Béla,
a gyűjtő-bizottság elnöke.

Hálaköszönet.

Főtisztelendő és nagyságos Szekerák Kálmán sárospataki rk. apát-plebános, főesperes ur a vezetésem alatt álló alsó- és felső-bereczkii áll. s. elemi közös iskola szegény sorsu tanulói számára a kellő mennyiségben szükségelt taneszközöket ingyen adományozta.

Fentnevezett főurnak ezen humánus szívéről tanuskodó nemes cselekedetért, melylyel a szegény szülőket örök hála kötelezte, úgy a magam, mint ezek nevében szíves köszönetet nyilvánítok s velök kérem a Gondviselést, hogy Ot, a nemes szívű emberbarátot — ki köztudomásulag a szegények igazi atyja és istápolója — a közjóra sok-sok évekig jó erőben, egészségben, boldogul tartsa meg.

Alsó-Bereczki, 1900. április 6.

Id. Berecz Károly,
néptanító.

Tanügyi apróságok.

Iskolafentartók figyelmébe. Oly tanító, vagy tanítónő részére, ki öt év óta egyhuzamban, bár különböző helyeken is működik a tanítói pályán, a korpótlék esedékességének napját megelőző három hónappal tartozik a hitközség államsegélyért folyamodni. A folyamodvány a vallás és közoktatásügyi ministeriumra címelve a vármegyei közg. bizottsághoz küldendő be s a következő melléklettel szerelendő fel: I. Hitközség költségvetése. II. Az iskola költségvetése. III. A tanító díjlevele. IV. A tanító oklevele. V. A tanítónak sorrendben összeállított szolg. bizonyítványai. VI. A községi előjárásnak a j. szolgabirtól látmozott nyilatkozata a hitközség szegénységéről. VII. Az iskolába járó mindennapi és ismétlő iskolai tanköteles gyermekek hiteles, a községi előjáróság által igazolt kimutatása. (M. N.)

A szerkesztő biz. postája.

Kedves kartársainknak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk!

CSARNOK.

Tavaszi dalok.

I.

A ki szépért lángol,
Szép annak a lelke;
Májusi tündérfény
Képe van felette.
Ilonka azért ég,
Mint a gyújtott fáklya,
Órül hő szívében,
A ki őt így látja;
Szemein igézet,
Rózsa nevet ajkán,
Kebele mélyében
A menny üdve van tán?
Egyszerű ruhája,
Fürge mozdulása...
Még az árny is rövid,
S ingerel utána;
Magyar anya szülte,
Becsület nevelte,
Nem csoda, ha ragyog
Az égbolt felette.

III.

Ha ibolyát látok,
A tavaszt köszöntöm;
Ujra itt a tavasz
A kiphent földön.

Fecske, gólya, ha jön,
Éled a reményem;
Könyörül az Isten
Mindenik szegényen,

Apró, kis ibolyák,
Szeretet jelei,
Tanítsatok ti csak
Jókat reményleni!

III.

Ha szép asszonyt s lánykát
Lát a szemem párja,
Nem vagyok, érzem,
Elhagyott árva;
Mint a csillagokat,
Ugy nézem azokat...
Legyenek boldogok
A kerek ég alatt!
Ha fiukat látok,
Ezt óhajtja lelkem:
Minden virágnál
Ragyogjanak szebben!
Ha jó magyart látok,
Kérem az Istenem,
Törzse, itt közöttünk,
Örökre jó legyen.
(Szeged.)

Majzik K.

Április.

Május a szerelem hónapja, szeptember a melankolikusoké, március Mars istené, január a levelhordoké — április az enyém, meg a mitológiai Vénus istennőé.

Vénusnak minden esetre több jussa van hozzá, mert neki szentelték azt a római főpapak a kik evvel a nagylelkű adományozással alighanem azt akarták szimbolizálni, hogy a szépség hatása változó, mint az áprilisi időjárás. En pedig, minden papi szankeió nélkül, magam választottam e hónapot tizenkét más társa közül; nem tudom, hogy miért, talán a kelta népünnepekről ránk maradt bohókás „április-járatás” szokásáért.

Másoknak sok bosszúságot okoz ez az „április-járatás”, én szívemből örülök neki. Már gyermekkoromban sem tudtam haragudni, midőn a többi nebulók elhitették velem, hogy hivat haza édes apám az iskolából és én, szépen elhagyva az előadást, lelkendezve futottam haza, a honnan aztán kergetett vissza édes apám az iskolába. A huncut nebulók kinevettek e miatt, „ápril bolondja” lettem és én viseltem azt a titulust megadással, harag nélkül.

Szerettem, hogy áprilisban őszinték hozzám az emberek. Ugratnak, felületnek, bolondítanak és behalózzák könnyen hívő lelkemet, ábrándozó szívetem csalta álomképekkel, — de nem sokáig üzik velem ezt a komédiát. Hamarosan megmagyarázták, hogy tréfa volt az egész. Nem kételkedem az emberek őszinteségében, hiszek a káprázatban és szilárd, örök anyagnak nézem a szappan-buborékot, egyszóval „április bolondja” vagyok — punktum.

Az vagyok, április bolondja! És ebben csak az a tragikum, hogy ennek érzem magam a többi hónapokban is. Azt a skepszist, pesszimizmust, mely sötétnek és rutnak lát mindent, csak affektálok, Darvint, Hartmant meg Schopenhauert olvastam és némely axiómák örökösén az agyamban zsirogognak. De csak az agyamban; a szívem s lelkem megőrizte naivságát és futok színes szírványkép után, mely elfoszlik, pára lesz, mire elérni vélem. Összerokadok fáradtan, csüggedten egy-egy ilyen exkurrió után a véguton, — és mit tehetek egyebet, konstatálom magamról, hogy „április bolondja” voltam megint.

És azután kezdem újra elülről. A józan eszem: az örökösen harcban áll szívemmel. A józan eszem analizál, elemekre boncolja a káprázató jelenségeket, bírálatot gyakorol felettük a spektroskop erejével vegyelemzi a tündöklő színeket, de hiába minden okoskodása, argumentálása, a szívem, az én könnyen hívő boldos jó szívem érez és érzéseivel halomra dönt minden böles teóriát. Annak a sugallatát követem, akárhányszor csalódtam is már benne, az üz, kerget démoni erővel ideálok után, — és én futok lobogó szenvedelemmel előre, a míg el nem fáradok, össze nem roskadok és be nem látom, hogy április bolondja voltam megint.

Nem tudom, hogy így vannak-e evvel az ugynevezett többi filiszter emberek, — a kik hideg vizet isznak, ha forr a vérük és nem mennek felöltő nélkül sétálni, ha hűvös van. De ha nem így vannak vele, akkor irigylem a filisztereket az ő jó tulajdonságukért és restellem szörnyen, hogy bohém vagyok. A bohém „április bolondja” marad élete végig. Deresedő fővel konstatáljuk, hogy nem javultunk semmit és habár egy hosszú tanulmányos életen át tapasztaltunk eleget, — megmaradtunk „vén szamarak”-nak, a kik hiszünk ideálokban, keressük az örök jót, az örök szépet — reálsan, praktikusán gondolkodó emberek hangos kacagása, csipős gunyja dacára.

Április az én hónapom. Ugy örülök neki, mikor az ő személyes, csalóka napsugarával be-

mosolyog szobám ablakán kora reggel és úgy üdvözölöm, mint egy rég várt kedves vendéget, a ki megérkezik pontosan. Mint a hogyan a becsületes, jó kereskedő lezárja az év végén könyveit, összeállítja a mérleget, kiszámítja hogy mennyi a „tartozás” és mennyi a „követel” — azonképen csinálom én is meg egy-egy év eseményeinek — a szívem veszteségének és nyereségének — zárószámadását április havában. Hogy ezen a napon járattak velem a vidám barátok merő csinyból az áprilist — annak örülök, azon mulatok; de a mint visszatekintek a múltba és a csalódások keserűsége árad onnét felém, elborulok. Érzem, hogy nagy a veszteség, sokkal nagyobb mint a mennyit az én érzékeny szívem egykönnyen elbírhát; érzem, hogy a mikor én rajongtam és hittem, akkor mások áprilist járattak velem sokszor, nagyon sokszor, gyermekes könnyelműséggel, lelketlen cinizmussal, vagy számítót, rideg észszel.

Es a hogyan áttekintek április elsején ezen a szomorú zárószámadáson, megfogadom mindig erős elhatározással, hogy meg fogok változni, új életet kezdek. Leszek kalmár, a ki vesz és elad és mindent igaz értéke szerint becsül meg; leszek hitetlen Tamás, a ki kételkedik mindenben és mindenki. Leszek...

Igy gondolkozom én reálsan, praktikusán minden április elsején, — azután pár nap elteltével megint felülkerekedik a szívem, és folytatott ott a hol elhagytam. Kezdem újra elülről.

Vagyok a ki voltam, „április bolondja”.
Es ön?

Damjanovic Miklós.

Közgazdaság.

Borkóstoló.

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület f. hó 26-án d. e. rendezti VI. borkóstolóját S.-A.-Ujhelyben a vármegyei háza nagytermében, a „Tokaj-Hegyalja” bortermelőinek boraiból.

A borkóstoló célja, hogy a belföldi, valamint a külföldi borkereskedők saját észleléseik alapján meggyőződést szerezzenek, hogy a „Tokaj-Hegyalja”-nak a filoksza pusztítás után ujjonnan telepített szőlői az utolsó öt év alatt milyen minőségű bort termettek és hogy jelenleg is a régi meghamisítatlan valóságukban még milyen borkészlettel rendelkezik Hegyaljánkon a szőlőbirtokos közönség.

Midőn egyesületünk f. évi január hó 15-én tartott szőlészeti szakosztályi ülésén ennek az immár VI. borkóstolónak rendezését elhatározta, meg volt győződve arról szakosztályi ülésünk minden egyes jelenlevő tagja, hogy egy a termelők, valamint a reális borkereskedők között levő összekötő kapcsolatot ez a borkóstoló is csak szorosabbra teszi s módot és alkalmat nyújt arra, hogy a közlekedést kereskedelmi szempontból egyengeti és közelebb hozza.

Különösen ma, akkor a mikor az egész Hegyaljának múlt évi bortermése még meg van, mivel egyáltalában a bor értékesítése nagyon nehezen megy, kétszeres a jelentősége ennek a borkóstolónak; mert ha valahol és valamiben, úgy bizonyára e téren szorul a termelő is, a kereskedő is oly közbenjáróra, a mely mindketőtük jól felfogott érdekében, gazdasági nehézségeiknek szem elől tartásával részrehajlatlanul megvédi egyfelől a termelőt, másrészt a borkereskedőt olyan ténykedéstől, a mely, ha talán a szó teljes értelmében nem is, de némely árnyalatában magán viselheti az irreálmust.

Gazdasági egyesületünk elnöksége az egész „Tokaj-Hegyalja” bortermelőihez a múlt napokban körlevelet intézett, a melyben felszólította a termelőket, hogy mindenki jól felfogott saját érdekében erre a „borkóstoló”-ra saját termésű boraiból bemutatni valót küldjön, továbbá jelentse be, legkésőbb f. hó 20-ig, a titkári hivatalnál eladandó borainak mennyiségét, minőségét, hektoliterenkint számított árát és a bor átadás helyét.

Mindezeknek az adatoknak beküldését azért kéri az egyesület, mert a bejelentések után magyar és német nyelven katalógust szerkesztet, a mely a megjelenő kereskedők között osztatik ki; továbbá külföldi kereskedőknek megküldetnek tájékoztatás végett az illető cs. és kir. konzulátusok utján.

Mindezek után a földmivelésügyi m. kir. minister ur részéről Német-, Orosz-, Lengyelország, Románia és Bulgária cs. és kir. konzulátusai is megkerestettek a külföldi borkereskedők és fogyasztó közönség figyelmének felhívása végett; és mivel már több külföldi helyről jöttek tudakozódások s bormintáknak és katalógusoknak küldését kérték: azért egész bizodalommal hisszük, hogy gazdasági egyesületünknek ez a VI. borkóstolója sokkal jobban fog sikerülni, mint sikerültek a multiak.

Egyesületünk piacot akar teremteni, reális kereskedelemmel, reális eladási cikkel, reális

árakkal: ez a mi főfeladatunk, mely megoldásra vár.

E téren azonban sikert csak úgy érünk el, ha reális kereskedőinkkel kezdet fogva, vállvetve munkálkodunk; akkor azután mindketőknek megélhetése könnyű lesz; mert különösen nálunk a Hegyalján, hol pár év mulva annyi bort fogunk termelni, mint a mennyit régen soha sem termeltünk s így majd a szükségletet is fedezni tudjuk: ekkor azután remélhetjük, hogy az idegenből hozott borokat kiszoríthatjuk, a minél nagyobb törekvésünk talán egyelőre nem is lehet.

Ennek az eléréséhez azonban vármegyénk gazdasági egyesületének, bortermelőinek és borkereskedőinek egyöntetű munkálkodására van szükségünk.

F. I.

Magyar Kir. Mezőgazdasági Múzeum. Budapestre utazó olvasóink figyelmét felhívjuk a m. kir. mezőgazdasági múzeumra, melynek gyűjteményeit nemcsak a mezőgazdák, hanem mindazok haszonnal és tanulsággal tekinthetik meg, kik a mezőgazdaság, vagy valamelyik ágá iránt érdeklődéssel viseltetnek. E múzeumban a hasznos s a kárttevő állatok gyűjteménye, növénytermelési, kertészeti, gyümölcsészeti, szőlészeti, állattenyésztési, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési tárgyak, gép- és eszköz-modellek, talaj- és műtrágya-minták, emléktárgyak, épületmodellek, statisztikai kimutatások stb. láthatók. A múzeum, mely a VII. ker., Kerepesi-út 72. számú házban van elhelyezve, a hétfői és ünnepeket követő napok kivételével naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig van nyitva és látogatása ingyenes.

Mező-Zombor és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet cím alatt Mező-Zombor községben Mesko Pál központi kiküldött jelenlétében f. hó 7-én megalakult, mintegy 7000 korona aláírásával. A szövetkezet létrejöttében Teleky László uradalmi tisztartó buzgó tevékenységet fejtett ki.

Városi és községi ügyek.

Választás. A S.-A.-Ujhely r. t. városnál üresedésben lévő árvaszéki ülnöki és iktatói állásokat választás útján f. hó 18-án délután töltetik be.

Városi színház. S.-A.-Ujhely rozoga színházának átépítése dolgában a versenytárgyalás, mint már jeleztük is, a f. hó 30-án délután 10 órakor fog megtartatni. A versenytárgyalás feltételei közül érdekelné fogja közönségünket, hogy a vállalkozó 3 hó alatt köteles átépíteni és rendbe hozni az új színházat.

Faültetés. Örvendetes az a köztevékenység, melyet városunknak agilis és fáradhatatlan polgármestere kifejt. Akár merre megy és néz az ember, mindenütt újítás, csinosítás, építés. Az egyik utcán új gyalogjárót helyeznek el az olasz munkások, a másik utcán erősen burkolnak, általában pedig városszerte erősen foglalkoznak a befásítással. Csak előre!

Lakbér szabályozás. A katonai kincstár kiküldötte f. hó 17-én érkezik S.-A.-Ujhelybe. A vármegye alispánja, Czibur László honv. őrnagy, Székely Elek polgármester és a Mauks Endre p. ü. tanácsosból álló vegyes bizottság f. hó 18-án fogja a lakbérpuhatolást megkezdni, Reméljük, hogy a városra nézve, nemcsak katonái, de a köztisztviselők és így közvetve az egész nagy közönségre is nagyfontosságú kérdésben a régi titkolódzó taktika háttérbe szorul és a valóságnak megfelelő új osztályozás biztosítva lesz.

Negyedik osztályú kereseti adó. S.-A.-Ujhely város IV. o. kereseti adóajstroma a kir. pénzügyigazgatóság részéről felülvizsgálatván, közszemlére kitétetett. Mindenkinek jogában áll, az ellen 15 nap alatt felszólalással élni.

Tölgy- és fenyőcsemete. Az erdőgondnokság S.-A.-Ujhelynek 25,000 db. tölgy- és 6000 db. fenyőcsemetét bocsátott rendelkezésére. Ezeknek a csemetéknek nagy részét a polgármester már kiültetette és pedig a fenyőcsemeték nagy részét a „Torzsás” felőli vízmosásokba. Nagyon okos gondolat volt ezt a helyet a jövő nemzedék számára széppé tenni.

Zárószámadás. S.-A.-Ujhely város 1899. évi zárószámadása elkészült és a pénzügyi bizottságnak megvizsgálás végett bemutatott.

A th. utátkeelési hozzájárulások befizetésével az 1899. dec. 31-én hátrálékban maradt községek házi pénztárai ellen a t. vármegye központi bizottsága a végrehajtást elrendelvé a központi pénztárnak kintlevőségei a központból kiküldendő szakközvegek alkalmazásával fog leszámoltatni és most már további késedelem nélkül behajtani. Siessenek tehát a hátrálékos községek tartozásaik befizetésével, hogy így a költséges végrehajtástól magukat megkíméljék!

A „Zemplén” fekete táblája. S.-A.-Ujhely polgármesterének figyelmét folkérjük a

„Május-kut”-völgyi gyalogutnak arra a szakaszára, mely a W. dr. szőleje lábánál alázuhánással fenyeget. Azt a gyalogut-szakaszt, mely az arra járók életét most már halálos veszedelemmel fenyegeti, sürgősen zárassa el korlátokkal a hatóság, egyszersmind, kérjük, gondoskodjék, s pedig további késedelem nélkül, ne csak a jeleztük veszedelmes szakasz helyreállításáról, hanem annak rendje és módja szerint tegyen lépéseket, hogy az ugyanott, t. i. a „Május-kut”-völgyén és a Kopaszka-oldali szőlők lábánál le-s feljáró közönségnek szolgálmi, egyszersmind pedig a városnak tulajdonjoga „in integrum” visszahelyeztessék.

Helyreigazítás. A „Zemplén” ma egy hetes számában, a „Városi közgyűlés” című tudósításban, téves megokolással közöltetett a képviselő testületnek az a határozata, hogy a vadászati jogot nem adja bérbe, hanem azt bárcarendszerrel házi kezelés alá veszi. A tényállásnak megfelelően e közlést akként helyesbítjük, hogy a képviselő-testületet semmi más ok nem indította eme katórozat hozatalára, mint az, hogy a határban levő vadállomány szaporítását ily módon akarja elősegíteni.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. ápr. 7-től 1900. ápr. 14-ig a) házasságot kötött: — pár; b) kihirdetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 11 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

A bábaugy országos rendezése dolgában Kassán a f. évi ápr. hó 6-án tartott szakértekezeletről tisztí főorvosunk a következő nagy érdekű jelentést tette alispánunknak.

8237/900.

Tekintetes alispán úr!

A nagyméltóságú belügyi miniszter urnak 132,392. szám alatt kelt magas intézvénye alapján 1900. évi április hó 6-án ngos Tauffer Vilmos egyetemi anár ur elnökle alatt, Abauj-Torna-, Borsod-, Sáros-, Szepes- és Zempén-vármegyék alispánjai és főorvosaiól összeült szaktanácskozáson Kassán megjelenvén, ott az 5 vármegye bábaugye képezte az eszmecsere tárgyát.

Mindenekelőtt az országos statisztikai hivatal által a bábák nyilvántartására szolgáló, ugynevezett II. számú törzskönyv célszerű és megfelelő volta képezte az első kérdést, mire nézve, tekintettel ama körülményre, hogy kívánatosnak tűnt fel az, hogy ne csak az 1500, de már az 1000 lélekkel bíró községek is önálló és diplomatikus szülésznő tartására köteleztessenek, a II. számú, az okleveles bábák törzskönyvezésére szolgáló táblás kimutatás, még egy olyan rovatval lenne ellátandó, a mely rovat feltüntetné azt, hogy a bábák lakhelyének lélekszáma mennyi? és minő anyagi viszonyok között élők azok?

Ez után az elnöklő tanár ur, a rendelkezésére álló statisztikai és a nmgubelügyministeri kimutatásokból megállapítani véli azon körülményt, hogy az 5 vármegye területére még körülbelül 1000—1200 olyan bábák kiképzésére van szükség, a kik jelenleg is mint a tisztí főorvosok által képesített ugynevezett „cédulás bábák” a községekben működnek, s a kiktől a lakosság nem idegenkedik, s a kik az egyes községek, egyes vidékek adott viszonyai szerint, jobbaknak hiányában, azért volnának kiképezendők, hogy így az évente a születés alkalmával elhalt 144,000 újszülött elhalálozásának nagy számát leszállítván, a népességet megmentsek, annak számát emeljék.

Tekintettel ama körülményre, hogy a bábatanulók nem szívesen jelentkeznek a tanításra, — mint azt mutatja az is, hogy Zemplén-vármegye területén, még 1892-től kezdődőleg, mai napig 25 olyan községből van letétbe elhelyezve 40—40 forintjával 1000 forint, azaz 2000 korona, a mit az ungvári bábá-iskolába küldendő tanulók ellátására a községek fizettek be, de az összegek a mai napig a növendékek hiányában a kitűzött célra felhasználhatók nem voltak — az értekezlet azon véleményben van, hogy eme vonakodás oka az, hogy a bábák megélhetése nincs biztosítva. Eme körülménynek szem előtt tartásával biztosítani kellene bizonyos megállapított évi fizetéssel és minden egyes szülési eset után járó díjjal a bábák megélhetését, s ezért egy oly szabályrendelet megalkotására volnának a törvényhatóságok utasítandók, a mely szabályrendeletben a lakosság számához mérten volna minden község részéről a cédulás-bábák fizetése megállapítva (miként azt már az elmúlt évben javasolni bátor voltam.)

Tekintettel az 5 vármegye egyes községeinek nyomasztó pénzügyi helyzetére; tekintettel ama körülményre is, hogy már a múlt évben volt kegyes a tek. közigazgatási bizottság szerény előterjesztésemre 10 bábák tanítási költségére évente 400 forintot, azaz 800 koronát kegyesen meg-

szavazni; de ezen humánus határozat a nmgubelügymin. által jóvá nem lett hagyva, vagyis más szóval mondva, (hiányában jama alapnak, a miből a vármegyék a cédulás-bábákat kitaníthatnák, csak az az egy mód látszott elfogadhatnak az értekezlet előtt, hogy a magasb elügyi kormány mondaná ki, illetve határozná meg, hogy minden törvényhatóságnak minő összeget hajlandó a cédulás bábák tanítási céljaira adni, mint ösztöndíjjat, s ahhoz mérten küldetné fel a törvényhatóság, vagy annak járásai az egyes bábaképző intézetekbe azokat a jelentkező cédulás-bábákat, a kiket kiképeztetni óhajtana.

A tanítási kérdés további részleteinél főfontosságú kérdés volt a kijelölendő tanító személye, nehogy maga az üdvös eszme a kivitelben a rosszul megválasztott tanító-orsos egyénisége által veszélyeztessék; olyan orvos volna a törvényhatóság első tisztviselője és a tisztí főorvosok által a tanítás eszközésére a nm. belügyminisztériumhoz s a kinevezés alá menő felterjesztésben kijelölendő, a ki népszerű módon tanítani, ügybuzgalma, pontossága s egyénisége által magát az ügyet virágzóvá tenni képes. Tehát a tanításra kismemelendő orvos nem hivatalos vagy más egyéb, teszem kórházi állásából kifolyólag nyerné el az oktatásra a belügyminisztériumtól a megbízatást; de az alispán és a főorvos felterjesztésére kapná azt meg, azért, hogy előadói képességével, reátermeltségével azt az ügyet, a mire kijelöltetett, fejleszse, gyarapítsa.

A tanítást felölélő anyag nem állana másból, mint a növendékek észjárásának begyakorlásából, a szülők és újszülöttek okszerű ápolása, a téves, káros és babonás felfogásoknak, az okszerű tisztaság- és kötelességtudásnak megteremtéséből.

A gyermekági láz lényegének megértéséből.

A tisztasági fogalmak gyakorlati alkalmazásából s azon esetek érzékesítéséből, a melyeknél a bábának orvosi segélyt kell hívnia, hogy a szülők és az újszülött gyermek életét megmenthetvé tegye.

Minden tanítási ciklus 6—8 hétre határozott: lehetőleg november és december hónapokban; de ha a jelentkezők az év többi szakában is lehetővé tennék egy-egy tanítási szaknak az eszközését, úgy 4—5 kurzus is tartathatnék évente.

Az előadó orvos minden tanítási ciklusért 200—200 forintot, azaz 400—400 koronát kapna a magas belügyi kormányzattól.

Minden kurzuson csak 20 nőt lehetne felvenni, — a felvételre lehetőleg 45 évnél idősebb egyéb nem lenne ajánlható. Fedhetetlen előélet, falusi cédulás bábakénti foglalkozás és előjáróság által igazolt, illetőleg hitelesített községi bizonylat, keresztlevél melléklésével volna ama okmány, a mivel a járási főszolgabíró, közbejöttével a községi jegyző a jelentkező egyéneket a tisztí főorvos útján a bábák tanítási igazgatóságához, illetve a közkórház igazgatóságához utasítaná.

A tanulók az illető közkórház napi ellátási díjjáért kapnának a kórházban ellátást, lakást, kötelesek volnának a kórházban lakni, a szabályzat és házi rendhez alkalmazkodni, úgy főbába, valamint a kórházi adminisztratívális személyek rendeleteit betartani, s a 6—8 heti tanítás után, a tisztí főorvos elnökle alatt tartandó vizsgálatokon felelni. A kiállított vizsgálatról képesítési okmányt nyernének, amelyben meg volna jelölve, az, hogy melyik község területén volnának feljogosítva bábák praxist üzni.

Miután egy-egy bábák tanulóknak kitanítási költsége 40 forintra — 80 koronára vehető, s mivel a községek önkormányzati jogát esorbítani nem volna üdvös, azért azon esetben, ha a községek önmaguk akarnák fedezni a tanítási költséget, akár egészben, akár részben is, különösen tekintettel ama körülményre, hogy a bábák műszeres táskái egy is a község lakosai- dan az érdekében lesznek beszerzendők, s majnem leltári tárgyat fognak képezni, azért ezek költsége, vagy ezen költségekhez való hozzájárulás a községek részéről elfog fogadhatni.

Miután jelenleg csak Borsod vármegye van azon helyzetben, hogy már az ősz holnapokban megnyitható bábaiskola helyiséggel rendelkezik, de meg mivel az 1000—1200 kitanítandó bábák tanulóknak kiképzése több évtizedet venne igénybe, mert évente 20-nak a képzése egy bábaképzésben volna csak lehetséges, mely idő alatt a már jelenleg élő bábák elhalálozása ismét nagy hiányt teremtene meg, s mivel az égető szükségű bábák hiány ma képez pótlandó sürgős szükségletet, azért kívánatos volna, hogy több törvényhatóság is tegyen ajánlatot a magas kormányznak arra nézve, hogy mit volna hajlandó ezen ügy megteremtésével rendelkezésére bocsájtani a belügyi kormányznak.

Tekintetes alispán ur! Miután a bábák ügy megoldásához mindenekelőtt szülők házak felállítására szükséges, s mivel a tanítási anyag beszerzése nélkül a tanítás nem lenne foganatosítható, s mivel maga az intézmény nemcsak

árakkal: ez a mi főfeladatunk, mely megoldásra vár.

E téren azonban sikert csak úgy érünk el, ha reális kereskedőinkkel kezdet fogva, vállalt munkálkodunk; akkor azután mindketőknek megélhetése könnyű lesz; mert különösen nálunk a Hegyalján, hol pár év múlva annyi bort fogunk termelni, mint a mennyit régen soha sem termeltünk s így majd a szükségletet is fedezni tudjuk; ekkor azután remélhetjük, hogy az idegenből hozott borokat kiszoríthatjuk, a minél nagyobb törekvésünk talán egyelőre nem is lehet.

Ennek az eléréséhez azonban vármegyénk gazdasági egyesületének, bortermelőinek és borkereskedőinek egyöntetű munkálkodására van szükségünk.

F. I.

Magyar Kir. Mezőgazdasági Múzeum.

Budapestre utazó olvasóink figyelmét felhívjuk a m. kir. mezőgazdasági múzeumra, melynek gyűjteményeit nemcsak a mezőgazdák, hanem mindazok használnak és tanulsággal tekinthetik meg, kik a mezőgazdaság, vagy valamelyik ágát érdeklődéssel viseltetik. E múzeumban a hasznos s a kártévő állatok gyűjteménye, növénytermelési, kertészeti, gyümölcsészeti, szőlészeti, állattenyésztési, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési tárgyak, gép- és eszköz-modellek, talaj- és műtrágya-minták, emléktárgyak, épületmodellek, statisztikai kimutatások stb. láthatók. A múzeum, mely a VII. ker., Kerepesi-út 72. számú házban van elhelyezve, a hétfői és ünnepeket követő napok kivételével naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig van nyitva és látogatása ingyenes.

Mező-Zombor és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet cím alatt Mező-Zombor községben Mesko Pál központi kiküldött jelenlétében f. hó 7-én megalakult, mintegy 7000 korona aláírásával. A szövetkezet létrejöttében Teleky László uradalmi tisztartó buzgó törekvését fejtett ki.

Városi és községi ügyek.

* **Választás.** A S.-A.-Ujhely r. t. városnál üresedésben lévő árvaszéki ülnöki és iktatói állásokat választás útján f. hó 18-án délután töltetik be.

* **Városi színház.** S.-A.-Ujhely rozoga színházának átépítése dolgában a versenytárgyalás, mint már jeleztük is, a f. hó 30-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A versenytárgyalás feltételei közül érdekeltnek fogja közönségünket, hogy a vállalkozó 3 hó alatt köteles átépíteni és rendbe hozni az új színházat.

* **Faultetés.** Örvendetes az a köztevékenység, melyet városunknak agilis és fáradhatatlan polgármestere kifejt. Akár merre megy és néz az ember, mindenütt ujtás, esinosítás, építés. Az egyik utcán új gyalogjárót helyeznek el az olasz munkások, a másik utcán erősen burkolnak, általában pedig városzerte erősen foglalkoznak a befásítással. Csak előre!

Lakbérszabályozás. A katonai kincstár kiküldötte f. hó 17-én érkezik S.-A.-Ujhelybe. A vármegye alispánja, Czibur László honv. őrnagy, Székely Elek polgármester és a Mauks Andre p. ü. tanácsosból álló vegyes bizottság f. hó 18-án fogja a lakbérpuhatolást megkezdni, Reméljük, hogy a városra nézve, nemcsak katonai, de a köztisztviselők és így közvetve az egész nagy közönségre is nagyfontosságú kérdésben a régi titkolódzó taktika háttérbe szorul és a valóságnak megfelelő új osztályozás biztosítva lesz.

* **Negyedik osztályu kereseti adó.** S.-A.-Ujhely város IV. o. kereseti adórajstroma a kir. pénzügyigazgatóság részéről felülvizsgálatván, közszemlére kitétetett. Mindenkinek jogában áll, az ellen 15 nap alatt felszólalással élni.

* **Tölgy- és fenyősemete.** Az erdőgondnokság S.-A.-Ujhelynek 25,000 db. tölgy- és 6000 db. fenyősemetét bocsátott rendelkezésére. Ezeknek a csemetéknek nagy részét a polgármester már kiültetette és pedig a fenyősemeték nagy részét a „Torzsás” felőli vízmosásokba. Nagyon okos gondolat volt ezt a helyet a jövő nemzedék számára széppé tenni.

* **Zárószámadás.** S.-A.-Ujhely város 1899. évi zárószámadása elkészült és a pénzügyi bizottságnak megvizsgálás végett bemutatott.

* **A th. utátkelési hozzájárulások** befizetésével az 1899. dec. 31-én hátrálékban maradt községek házi pénztárai ellen a t. vármegye közig. bizottsága a végrehajtást elrendelvé a közúti pénztárnak kintlévőségei a központból kiküldendő szakközvegek alkalmazásával fog leszámoltatni és most már további késedelem nélkül behajtatni. Siessenek tehát a hátrálékos községek tartozásaik befizetésével, hogy így a költségés végrehajtástól magukat megkímeljék!

* **A „Zemplén” fekete táblája.** S.-A.-Ujhely polgármesterének figyelmét fölkérjük a

„Május-kut”-völgyi gyalogutnak arra a szakaszára, mely a W. dr. szőleje lábánál alázuhánással fenyeget. Azt a gyalogut-szakaszt, mely az arra járók életét most már halálos veszedelemmel fenyegeti, sürgősen zárassa el korlátokkal a hatóság, egyszersmind, kérjük, gondoskodjék, s pedig további késedelem nélkül, ne csak a jeleztük veszedelmes szakasz helyreállításáról, hanem annak rendje és módja szerint tegyen lépéseket, hogy az ugyanott, t. i. a „Május-kut” völgyén és a Kopaszka-oldali szőlők lábánál le-s feljáró közönségnek szolgálmi, egyszersmind pedig a városnak tulajdonjoga „in integrum” visszahelyeztessék.

* **Helyreigazítás.** A „Zemplén” ma egy hetes számában, a „Városi közgyűlés” című tudósításban, téves megokolással közöltetett a képviselő testületnek az a határozata, hogy a vadászati jogot nem adja berbe, hanem azt bárca-rendszerrel házi kezelés alá veszi. A tényállásnak megfelelően e közlést akként helyesbítjük, hogy a képviselő-testület semmi más ok nem indította eme határozat hozatalára, mint az, hogy a határban levő vadállomány szaporítását ily módon akarja elősegíteni.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátorlaj-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. apr. 7-től 1900. apr. 14-ig a házasságok közt: a) pár; b) kihirdetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 11 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

A bábaügy országos rendezése dolgában Kassán a f. évi apr. hó 6-án tartott szakértekezeletről tiszti főorvosunk a következő nagy érdekű jelentést tette alispánunknak.

8237/900.

Tekintetes alispán úr!

A nagyméltóságú belügyi minster urnak 132,392. szám alatt kelt magas intézvénye alapján 1900. évi április hó 6-án ngos Tauffer Vilmos egyetemi anár ur elnökle alatt, Abauj-Torna-, Borsod-, Sáros-, Szepes- és Zempén-vármegyei alispánjai és főorvosaiól összeült szaktanácskozáson Kassán megjelenvén, ott az 5 vármegye bábaügye képezte az eszmecsere tárgyát.

Mindenekelőtt az országos statisztikai hivatal által a bábák nyilvántartására szolgáló, ugynevezett II. számú törzskönyv célszerű és megfelelő volta képezte az első kérdést, mire nézve, tekintettel ama körülményre, hogy kivánatosnak tünt fel az, hogy ne csak az 1500, de már az 1000 lélekkel bíró községek is önálló és diplomatikus születésnév tartására köteleztessenek, a II. számú, az okleveles bábák törzskönyvezésére szolgáló táblás kimutatás, még egy olyan rovattal lenne ellátandó, a mely rovat feltüntetné azt, hogy a bába lakhelyének lélekszáma mennyi? és minő anyagi viszonyok között élők azok?

Ez után az elnöklő tanár ur, a rendelkezésére álló statisztikai és a nmgü belügyministeri kimutatásokból megállapítani véli azon körülményt, hogy az 5 vármegye területére még körülbelől 1000—1200 olyan bába kiképzésére van szükség, a kik jelenleg is mint a tisztí főorvosok által képesített ugynevezett „cédulás bábák” a községekben működnek, s a kiktől a lakosság nem idegenkedik, s a kik az egyes községek, egyes vidékek adott viszonyai szerint, jobbaknak hiányában, azért volnának kiképezendők, hogy így az évente a születés alkalmával elhalt 144,000 újszülött elhalálozásának nagy számát leszállítván, a népességet megmentsek, annak számát emeljék.

Tekintettel ama körülményre, hogy a bába-tanulók nem szívesen jelentkeznek a tanításra, — mint azt mutatja az is, hogy Zemplén-vármegye területén, még 1892-től kezdődőleg, mai napig 25 olyan községből van letétbe elhelyezve 40—40 forintjával 1000 forint, azaz 2000 korona, a mit az ungvári bába-iskolába küldendő tanulók ellátására a községek fizettek be, de az összegek a mai napig a növendékek hiányában a kitűzött célra felhasználhatók nem voltak — az értekezlet azon véleményben van, hogy eme vonakodás oka az, hogy a bábák megélhetése nincs biztosítva. Eme körülménynek szem előtt tartásával biztosítani kellene bizonyos megállapított évi fizetéssel és minden egyes szülési eset után járó díjjal a bábák megélhetését, s ezért egy oly szabályrendelet megalkotására volnának a törvényhatóságok utasítandók, a mely szabályrendeletben a lakosság számához mérten volna minden község részéről a cédulás-bábák fizetése megállapítva (miként azt már az elmúlt évben javasolni bátor voltam.)

Tekintettel az 5 vármegye egyes községeinek nyomasztó pénzügyi helyzetére; tekintettel ama körülményre is, hogy már a mult évben volt kegyes a tek. közigazgatási bizottság szerény előterjesztésemre 10 bába tanítási költségére évente 400 forintot, azaz 800 koronát kegyesen meg-

szavazni; de ezen humánus határozat a nmgü belügym. által jóvá nem lett hagyva, vagyis más szóval mondva, (hiányában) ama alpnak, a miből a vármegyék a cédulás-bábákat kitaníthatnák, csak az az egy mód látszott elfogadhatnak az értekezlet előtt, hogy a magasb elügyi kormány mondaná ki, illetve határozná meg, hogy minden törvényhatóságnak minő összeget hajlandó a cédulás bábák tanítási céljaira adni, mint ösztöndíjjat, s ahhoz mérten küldetné fel a törvényhatóság, vagy annak járásai az egyes bába-képző intézetekbe azokat a jelentkező cédulás-bábákat, a kiket kiképeztetni óhajtana.

A tanítási kérdés további részleteinél főfontosságú kérdés volt a kijelölendő tanító személye, nehogy maga az üdvös eszme a kivitelben a rosszul megválasztott tanító-orvos egyénisége által veszélyeztessék; olyan orvos volna a törvényhatóság első tisztviselője és a tisztí főorvosok által a tanítás eszközésére a nm. belügyministeriumhoz s a kinevezés alá menő felterjesztésben kijelölendő, a ki népszerű módon tanítani, ügybuzgalma, pontossága s egyénisége által magát az ügyet virágzóvá tenni képes. Tehát a tanításra kiszemelő orvos nem hivatalos vagy más egyéb, teszem kórházi állásból kifolyólag nyerné el az oktatásra a belügyministeriől a megbízatást; de az alispán és a főorvos felterjesztésére kapná azt meg, azért, hogy előadói képességével, reátermetségével azt az ügyet, a mire kijelölöttet, fejleszse, gyarapítsa.

A tanítást felőlelő anyag nem állana másból, mint a növendékek észjárásának begyakorlásából, a szülönök és újszülöttek okszerű ápolása, a téves, káros és babonás felfogásoknak, az okszerű tisztaság- és köteleességtudásnak megteremtéséből.

A gyermekági láz lényegének megértéséből.

A tisztasági fogalmak gyakorlati alkalmazásából s azon esetek érzéktetéséből, a melyeknél a bábának orvosi segélyt kell hívnia, hogy a szülönő és az újszülött gyermek életét megmenthetővé tegye.

Minden tanítási ciklus 6—8 hétre határozottat: lehetőleg november és december hónapokban; de ha a jelentkezők az év többi szakában is lehetővé tennék egy-egy tanítási szaknak az eszközését, úgy 4—5 kurzus is tartathatnék évente.

Az előadó orvos minden tanítási ciklusért 200—200 forintot, azaz 400—400 koronát kapna a magas belügyi kormányzattól.

Minden kurzuson csak 20 nőt lehetne felvenni, — a felvételre lehetőleg 45 évnél idősebb egyéb nem lenne ajánlható. Fedhetetlen előélet, falusi cédulás bábakénti foglalkozás és előjáróság által igazolt, illetőleg hitelesített községi bizonylat, keresztlevél melléklésével volna ama okmány, a mivel a járási főszolgabíró, közbejöttével a községi jegyző a jelentkező egyéneket a tisztí főorvos útján a bába intézet igazgatóságához, illetve a közkórház igazgatóságához utasítaná.

A tanulók az illető közkórház napi ellátási díjért kapnának a kórházban ellátást, lakást, kötelesek volnának a kórházban lakni, a szabályzat és házi rendhez alkalmazkodni, ugy főbába, valamint a kórházi adminisztratívonalis személyek rendeleteit betartani, s a 6—8 heti tanítás után, a tisztí főorvos elnökle alatt tartandó vizsgálatokon felenni. A kiállított vizsgálatról képesítési okmányt nyernének, amelyben meg volna jelölve, az, hogy melyik község területén volnának feljogosítva bába praxist üzni.

Miután egy-egy bába tanulóknak kitanítási költsége 40 forintra — 80 koronára vehető, s mivel a községek önkormányzati jogát esorbítani nem volna üdvös, azért azon esetben, ha a községek önmaguk akarnák fedezni a tanítási költséget, akár egészben, akár részben is, különösen tekintettel ama körülményre, hogy a bábák műszeres táskái ugy is a község lakosai-dan az érdekében lesznek beszerzendők, s majnem leltári tárgyat fognak képezni, azért ezek költsége, vagy ezen költségekhez való hozzájárulás a községek részéről elfog fogadtatni.

Miután jelenleg csak Borsod vármegye van azon helyzetben, hogy már az ősi hónapokban megnyitható bábaiskola helyiséggel rendelkezik, de meg mivel az 1000—1200 kitanítandó bába tanulóknak kiképzése több évtizedet venne igénybe, mert évente 20-nak a képzése egy bábaképzésben volna csak lehetséges, mely idő alatt a már jelenleg élő bábák elhalálozása ismét nagy hiányt teremtene meg, s mivel az égető szükségű bába hiány ma képez pótlandó sürgős szükségletet, azért kívánatos volna, hogy több törvényhatóság is tegyen ajánlatot a magas kormányknak arra nézve, hogy mit volna hajlandó ezen ügy megteremtésével rendelkezésére bocsájtani a belügyi kormányknak.

Tekintetes alispán ur! Miután a bába ügy megoldásához mindenekelőtt szülőházak felállítására szükséges, s mivel a tanítási anyag beszerzése nélkül a tanítás nem lenne foganatosítható, s mivel maga az intézmény nemcsak

nemzetiségi, nemesak humanitáriusi, nemesak közvagyon céljából bir nagy fontossággal, de ugy vármegyénk, mint annak székhelyének kulturális fejlődésére is igen nagy fontossággal bír, s mivel a kínálkozó alkalomnak elszalasztása többé sohasem pótolható, — azért igénytelen véleményemet e részben azért tárom fel, hogy a Tekintetes alispán urnak alkalmat adjak arra nézve, hogy a magas kormányhoz tendő, — de semmiesetre sem kötelező — ajánlatát megtehesse.

Eme törekvésben mindennek előtt az e téren az országban már felállított bábaképző intézetek történelmi fejlődését kell szem előtt tartanom. Eme fejlődési történet azt igazolja, hogy ugy Ungvár, Pécs, mint Szombathely stb. városokban, hol a közkórházak szülészeti osztálytal elláttak, s mint ilyenek a bábák tanítására feljogosítottak már első évben 1000-1500 forint állami segélyben részesítettek. Vagyis a közkórházak alapszabálya megváltoztatott, s kimondatott, hogy a közkórházba a szülönök is felvétetnek, tehát a kórházba egy ápolónői fizetéssel ellátott bába állás rendszeresített. A szülészeti osztály berendezéséhez semmi tetemes, vagy a rendes kórházi felszereléstől eltérő, s nagyobb pénzkiadásra kívánó, különösebb butortoz nem lévén szükséges, legfeljebb a lepedők leltárának száma nagyobbbitandó. A mi törvényhatóságunk területén, miután a tervbe vett s az építés megkezdésének állapotában levő közkórházunknál, — az 1898. év május havában beterjesztett főorvosi szakvéleményemben a szülészeti osztályt elengedhetetlen követelménynek tekintetem, a kórház eme osztálya volna felajánlandó s e részben a bábatanítás helyiségeül, új, vagy meg nem szüntethető akadály, vagy nehézség fenn sem fogogna.

Miután önként magában a dolog természetében álló, hogy a tanítás céljaira tananyag kell, annak megszerzése képezhetné a főnehézséget, ha azt az okos példákat adó szakférjak tudása le nem küzdötte volna.

Ugy mint azt Ngos Tauffer tanár ur Budapestben az ugynevezett „tanítási kiszállással” megteremtette, s utána a többi bábaintézetek is alkalmazták, ugy kell azt itt is megteremteni. Meg kell teremteni pedig azért, mert alig lehet egy-egy emberibb jótékony, alig lehet az orvosi segélynek szembevető, példát adóbb állásos működési tere, mint segítségére lenni tudással ama szülönöknek, a kinél a természet nem adta meg a módot a szülönöknek magának arra, hogy önerejéből, — az emberi tudomány igénybe vétele nélkül — életet adhasson az új szülöttnek, s ezzel a magáét is megvédje, — de meg alig van az élet rendes élettani körülményei között valakinek az ápolása táplálás terén oly nagy szükséglete, mint a vajudó, s az önmagával tehetetlen szülönöknek és az új szülöttnek.

Városokban, falvakban elhagyva, szegényen, ápolás, táplálás, rossz lakásban fekszenek a szegény szülönök, sem egy falat ételük, sem bábájuk, még talán az újszülöttek fürösztésére való alkalmas tekenőjük sincsen, ha ezeknek a nőknek a bábaintézet orvostanára orvosságot, levest, jó tanácsot, segítséget, később táplálást is ad, azok a nők szívesen fogják venni, hogy a tanítás céljára használtsanak. Tanítás célja csak tanítás lehet, az ilyen ideális cél nem lehetne sem az emberiségi, sem a közegészségi, sem a közszemérmert szem elől tévesztő eljárás által kockáztható, vagy kockázthatandó. Hogy pedig a bábák az intézet tanítási céljainak megnyeressenek, minden a már gyakorlatot üző bába tudomására lenne hozandó, hogy a tanítás céljaira alkalmas szülési eseteikért 2 forint jutalmat fognak kapni.

Igy nemesak az lenne elérve, hogy már a kezdet kezdetén is lenne tananyag, de az intézmény popularizálása révén az áldásos működésének hamarabb felelhetne meg.

Miután pedig eme kiadások az első évi 1000-1500 forint állami szubvencióból bőven kitellenek, azért itt anyagi áldozatról szó sem lehet, pénzügyi szempontból az ügyre vonatkozó ajánlat megtevésének hátránya sem a köz, ugynevezett törvényhatósági vagyonra, sem az egyesek vagyonára nem lévén, az ajánlat ezen szempont miatt nyugodtan volna megtehető.

Miután pedig a bába kiképzés a kulturális élet olyan követelménye, a mit a műveltségi fokozat előhaladásában maga a közönség is éppeu ugy megkíván, mint hasonlíthatatlanul nagyobb igényt támaszt a lakosság már a lakások dolgában is, mint támasztott évtizedekkel ez előtt, azért idő haladtával a közönségnek nagyobb műveltségi és tudási foka mellett a cédulás bábák iránti igényét, az okleveles bábák iránti igénye fogván felváltani s ugy mint Ungváron is történt, a cédulás bábák tanítása megszüntetésével, csupán okleveles szülésznek kiképzése rendeltetvén el a m. közoktatásügyi kormányzat által, minden pénzkiadás nélkül 3-4 év múltán egy oly állami kulturális intézettel birna a törvényhatóság, a mit csak ma, midőn annak megalapítására, megszerzésére a kedvező alkalom meg van, sőt az önként kínál-

kozok — teremthetne meg akkor, midőn ajánlatot tenne a tekintetes alispán ur a m. belügyi kormányzatnak arra nézve, hogy közkórházában S.-A.-Ujhelyben hajlandó hely, tananyag és a bábák ellátásával bábaképző iskolát felállítani.

A bábaképzés egyéb adminisztratív részleteire vonatkozólag szükséges javaslatomat más alkalommal fogom előterjeszteni.

S.-A.-Ujhely, 1900. apr. 9.

Löcherer Lőrinc dr.,
főorvos.

7464. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

A Sátoralja-Ujhely város rendezett tanácsánál elhalálozás folytán megüresedett árvadalmazott árvaszéki ülnöki állás, továbbá a lemondás folytán üresedésbe jött iktatói állás, az 1900. évi április hó 18-án délután 3 órakor tartandó képviselőtestületi közgyűlésen fog betölteni.

Az évi 2400 korona fizetéssel, 400 korona lakbérrel és 200 korona drágasági pótlékkal javadalmazott árvaszéki ülnöki állásra, továbbá az évi 1000 korona fizetéssel, 200 korona lakbérrel és 100 korona drágasági pótlékkal javadalmazott iktatói állásra tehát ezen pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, a kik ezen állások valamelyikét, vagy a választás folytán esetleg üresedésbe jövő többi állások egyikét öhajjták, hogy törvényszerű minősítésüket igazolják, kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám bezárólag április hó 17-ének délutáni 5 órájáig nyújtsák be.

S.-A.-Ujhely, 1900. apr. 10-én.

Matolai Etele, alispán.

7404/900. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

A es. és kir. közös hadseregbeli hadapród iskolákba az 1900/1901. tanévre magyar állami alapítványi díjmentes helyekre való felvétel tárgyában kiadott és a „Budapesti Közlöny”-ben is közzétett pályázati hirdetményt* oly felhívással adom ki, hogy annak saját területén és minél szélesebb körben leendő közhírre tétele iránt intézkedjék.

S.-A.-Ujhelyben 1900. évi apr. 5.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. évi február hó 28-án tartott közgyűléséből.

101/3899. Olvastatott a földmivélsügyi m. kir. minister öngyméltóságának 96972/99. sz. intézvénye melylyel a faiskolákról és fásításról mult évi szeptember 19-én 480/29390. szám alatt alkotott vármegyei szabályrendeletet jóvá hagyja.

Tudomásul vétetvén az eredeti záradékolt példány a levéltárba elhelyeztetni, másolatban a „Zemplén” hivatalos lapban kihirdettetni és mihez tartás végett az alispánnak, vármegyei jegyzők, főügyész, alügyész, S.-A.-Ujhely polgármestere, főszolgabirónak, vármegyei gazdasági egyesület s Bezeredy Pál a földmivélsügyi m. kir. minister öngyméltósága által a selyem tenyésztés emelése céljából kiküldött meghatalmazottnak kiadni, illetve megküldetni rendeltetik.

Kmft.

Jegyzette:

Bernáth Aladár,

IV. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,

főjegyző.

101/3899.

Szabályrendelet a faiskolákról és fásításokról.

(2. Folytatás.)

A járási mezőgazdasági bizottság az üzemterveket a jelen szabályrendelet határozmányai, valamint a gazdasági célszerűség szempontjából átvizsgálván, a megfelelőket intézkedés végett a járási főszolgabirónak adja át.

A járási főszolgabiró intézkedései ellen az 1894. XII. t.-c. 102. §-ában említett hatóságokhoz fellebbezésnek van helye.

S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu városban a faiskola üzemtervét a városi mezőgazdasági bizottság állapítja meg s a vármegye alispánja, a vármegyei mezőgazdasági bizottság meghallgatásával, hagyja jóvá.

Az üzemtervek készítésénél érvényesítendő általános szakszerű utmutatásokat az orsz. gyümölcsészeti biztos, és a hol szederfatenyésztes is van, az orsz. selyemtenyésztes felügyelőség adja meg.

4. §. A községi képviselőtestületek felelősé az, hogy a megfelelő faiskolák berendezésére és kezelésére, a faiskolákban szükséges munkálatok rendes végzése céljából, egy állandó

* A terjedelmes hirdetmény áttanulmányozható a szolgabírói hivatalokban, a polgármesternél, a közig. iratárban, ugyszintéu szerkesztőségünkönél is.

munkás alkalmazására szükséges költségek a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő évre szóló községi költségvetésben előirányoztasanak.

A mely község ezt elmulasztaná, a szükséges költségeket az 1886 XXII. t.-c. 126. §-a értelmében költségvetésbe a törvényhatóság állítja be.

5. §. A községi faiskoláknak a jelen szabályrendelet határozmányai szerint való berendezése, fentartása és kezeléseért az 1894. XII. t.-c. 48 §-a értelmében, a községi előjáróság felelős.

6. §. A faiskola 160 centiméter magas deszka, léce, sövény vagy egyéb, a nyulak ellen védelmet nyújtó kerítéssel veendő körül.

Ha a faiskolák közelében öntözésre szükséges viz a kellő mennyiségben nem volna: az illető községek kutak vagy víztartómedencék létesítéséről kötelesek gondoskodni.

II.

A községi faiskolák kezelése.

7. §. A faiskola kezelésére az 1894. XII. t.-c. 44. §-a értelmében S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város szakképzett kertészt köteles alkalmazni.

A többi községekben a faiskola kezelésével a községi képviselőtestület a néptanítót a hol több néptanító van, azok egyikét bizza meg s méltányos javadalmazásáról a 4. §. szerint gondoskodik.

8. §.

A faiskola kezelője köteles:

a) a faiskolát az üzemterv s az illetékes hatóságoktól nyert utasítások, valamint a jelen szabályrendelet vonatkozó határozmányai értelmében kezelni, a számadásokat, a melyek a községi számadás keretében tartoznak vezetni.

b) a községi tanköteles gyermekeket, az iskolák tanrendjében megállapítandó időben és az 1894. XII. t.-c. végrehajtása tárgyában 1894. évi 48000. szám alatt kelt földmivélsügyi ministeri rendelet C) mellékletében foglalt utasítás szerint a fatenyésztésben gyakorlatilag oktatni.

A faiskola kezelő néptanítók a vonatkozó fegyvelmi szabályok értelmében felelősök.

Más faiskola kezelők fegyvelmi tekintetben a községi alkalmazottakra vonatkozó szabályok alá esnek.

9. §. Az 1894. XII. t.-c. 47. §. értelmében a faiskola kezelők a szabadon elárusítható, illetőleg az üzemtervben meghatározott számon tul termelt esemeték eladási árából a képviselőtestület által a törvény 44. §. értelmében meghatározandó díjazáson felül részeltethetők. A részesedés mérvét a számadás beterjesztése után a községi képviselőtestület évről évre állapítja meg.

III.

A fásításokról.

10. §. A vármegye területén átvonuló állami közutak befásítása a kereskedelemügyi minister ur részéről megállapítandó sorrendben az általa meghatározandó fanemekkel olykép fog fogantatosíttatni hogy, a fák az állami közuthoz tartozó területen ültetendők.

11. §. Az állami közutakon a fák ültetését és ápolását, valamint a kiveszett fák pótlását, állami közegek végzik.

12. §. A fák ott, hol az állami közut mentén mind két árkon tul fekvő földszallagok az állam tulajdonát képezik, ezen földszallagokra, ott hol az említett eset nem áll fenn, és a forgalom jelentékeny, az árok belső lejtőjére, ott pedig, hol az ut szélessége és a kisebb forgalom azt megengedik, az ut patkájára ültetendők.

13. §. A fasorok lehetőleg olykép ültetendők, hogy az egyik oldalon ültetett fák ne az ut másik oldalán levő fákkal, hanem a fák közötti tér közepével legyenek átellenben, vagyis hármas kötés alkalmazandó.

A fák koronájának a földszintétől való magassága gyümölcsfáknál legalább 2-2 méter az erdei fáknál 2-5 méter.

Az egymás mellett ültetett két fa koronája között legalább is a kifejlett korona szélességének megfelelő szabad tér hagyandó. Ehhez képest az alma, körte, dió, gesztenye és cseresznyefák egymástól (15-20 m.) távolságra, szeder szilva és meggyfák (8-10 m.) távolságra, erdei és gazdasági fák pedig (15 m.) távolságra ültetendők.

14. §. A törvényhatósági utak befásítása a fásítási tervben megállapított sorrendben, határidőkben és módon eszközöndő.

Ezen fásítási tervet, az államépítészeti hivatal közbenjöttével, az országos gyümölcsészeti biztos (azon thatóságokban a hol selyem tenyésztes van, és az országos selyemtenyésztes felügyelőség) valamint a thatósági mezőgazdasági bizottság és gazdasági egyesület meghallgatásával a vármegye alispánja állítja össze s a szabályrendeletet követő egy év alatt jóváhagyás végett a törvényhatóság elé terjeszti.

(Vége köv.)

Körrendelet

valamennyi község előjáróságának és körjegyzőnek Zemplén-vármegye területén.

A sz.-udvarhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság 1900. február 28-án 7400. szám alatt és március 2-án 8592. szám alatt kelt értesítései szerint Auton Tamás, gyimes-bükki favállalkozó, 810 korona, Gartenberger Mór volt csik-szent-simoni favállalkozó 560 korona adóhátralék hátrahagyásával ismeretlen helyre eltávoztak.

Utasítatik a cím, hogy nevezettek nyomozza, feltalálás esetén fenti összegek erejéig vagyonukra azonnal vezessen végrehajtást és erről ide jelentést tegyen.

S.-A.-Ujhelyben, 1900. április hó 7.

Talpakovics,

kir. tan. pénzügyigazgató.

5053/900. I. sz. S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.

Hivatalos hirdmény.

Melynélfogva felhivatnak mezőgazdasággal foglalkozó S.-A.-Ujhelyben lakó érdekelt azon birtokosok, a kiknél gazdasági események hűségessé szolgálattal hosszabb időt töltöttek, valamint oly munkaadók, a kiknél a gazdasági munkások, szorgalmas és józan magaviseletük által többi társai közül kitüntek, a munkaadók neveinek feltüntetése mellett, a munkások neveit, szolgálati idejét és szerzett érdemeit folyó év július hó 15-ig hozzám jelentésük be.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 11-én.

Székely Elek, polgármester.

Nyilt-tér. *)

*) Az e rovatban közöltékert a beküldő felelős.

Szerk.

Nyilatkozat.

Alulírott Rosenberg Izidort, mint akit becsületében mélyen megsértettem és ő ezért tőlem mindezt ideig elégtételt nem kért „jellemtelen, gyáva és lovagiatlan” egyénnek nyilvánítottam.

Szerencs, 1900. április hó 9.

Fried Mór.

Heti naptár.

Vasárnap, április 15. *Husvét vas.*
Hétfő, április 16. *Husvét hétfő.*
Kedden, április 17. Rudolf, Anic.
Szerdán, április 18. Apollón.
Csütörtökön, április 19. Timon.
Pénteken, április 20. Tivadar.
Szombaton, április 21. Anzelm.

A szerkesztő postája.

Kedves munkatársainknak és barátainknak boldog husvétii ünnepeket kívánunk!

G. F. urnak — Varannó. Nemes szívedt jutalmazák meg az egék! Most már, kezében a „Z.”-vel, folyomdjék a minden szájalomra méltó család érdekében a „Jó szív”-hez; úgyszintűn Károlyi Sándor gróf öxeiájához. Minden irányu fáradozásáért pedig nyerje legszebb jutalmát önkéblének boldogító érzetében!

P. M. — K.-Azar S. B. — Tarzal. Levélben válaszolunk. S. I. — H. K. — M. J. — L. E. F. és Sz. J. N.-Mihály. Leveleinkre szíves válaszaikat ezen az uton is kérjük.

Monte Asarico. A lehető legközelebb! Addig is köszönetünk türelméért.

H. J. — Mindszent. Neked, mint kedves tiednek is, a legjobbakat viszont kívánom.

K. E. J. Szíves megemlékezéset köszönjük. Ha sonlóképp: B. ü. k!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyu'a.

Hirdetések.

Rózsák

legnemesebb fajokból álló oltványok, másfél méternyi alantökével, kaphatók Udván Szirmay Pál urasági kertésznél, a hol a rendelések is eszközölhetők. — Darabja egy korona. Készlet 300 darab.

Van szerencsém a t. cz. gazdasági közönség szives tudomására hozni, hogy ölmozott arankamentes lóherével jutányos áron szolgálhatunk.

Reichard Mór és Fia.

Osztálysorsjegyeket

a VI. játék első osztályára, melyeknek huzása május 17—18-ikán lesz, vételre ajánlok és p. egész 6 frt, fél 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr. és 1/8 75 krétt; továbbá igérvényeket és 2 frtos államsorsjegyeket is **LÖW MIHÁLY** S.-A.-Ujhely, hol már 60,000 és sok melléknyeremény kifizetett. — Főnyeremény **1.000.000 egy millió korona.**

Tk. 1461/1900. sz.

Árverési hirdményi kivonat.

A gálszcsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Privovarnyik János végrehajtónak Privovarnyik János végrehajtást szenvedő elleni 65 kor. 60 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a gálszcsi kir. járásbíró) területén fekvő a tőke-terebesi 178. számú tjkvben A. I. 1—28. sor 371, 372, 3956, 4131, 4169, 4297, 4455, 4569, 4699, 4737, 4861, 5057, 5095, 5210, 5366, 5529, 5639, 5711, 5966/a, 6077, 6131, 6209, 6335, 6423, 6630, 6713, 6738, 6788. hr. sz. alatt felvett ingatlanból Privovarnyik János B. 6 alatti 1/2 jutalékára 6564 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 7-ik napján d. e. 10 órakor Tőke-Terebes község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 656 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átadni.

Kelt Gálszcsén, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi március 16-ik napján.

Bálint, kir. albiró.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását, avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jó hírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely. Korona u.

EQUITABLE

*** egyesült államokba i életbiztosító-társaság ***
 Alapított 1859-ben.

Kivonat az 1899. évi jelentésből.

Vagyon az 1899. év végén	— — — — —	Kor. 1.400.956.430
Felcsesleg	— — — — —	305.587.385
Összbevétel az 1899. évben	— — — — —	269.391.000
Kötvénybirtokosoknak kifizetett az 1899. évben	— — — — —	120.537.705
Új üzlet az 1899. évben	— — — — —	1.016.509.160
Biztosítási állag az 1899. év végén	— — — — —	5.272.082.110
Kötvénybirtokosoknak az intézet fennállása óta kifizetett	— — — — —	1.615.953.650

Ajánlatokat ugy az élet-, mint a járadék-biztosítás minden formájára a legelőnyösebb feltételek s legkedvezőbb feltételek mellett elfogad a **magyarországi igazgatóság.** Budapest VI. váczkört 35.

Tekintélyes képviselők az ország részében alkalmaztatnak.

344/1900. vh. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. II. 798/1. számú végzése következtében Dr. Fried Lajos ügyvéd által képviselt Mecser Gyula helybeli lakos javára Kántor Mihály sárospataki lakos ellen 433 korona 20 fillér s jár. erejéig 1899. évi november hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtást utján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: sertések és ökrök nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. II. 798/7. számú végzése folytán 433 kor. 20 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi augusztus hó 26. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 43 kor. 68 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Sárospatakon alperes lakásán leendő eszközésére 1900-ik évi április hó 21-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzték ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv.-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatnak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is foganatosítatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi április hó 2. napján.

Tomasovszky Lajos,
 kir. bír. végrehajtó.

Tk. 479/1900. sz.

Árverési hirdményi kivonat.

A nagy-mihályi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Valyiszka Pál katoná, Mihály és Pál kinek neje Szmriga Borbála végrehajtást szenvedő elleni 178 korona 40 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a nagy-mihályi kir. járásbíró) területén levő Lasztomér községben fekvő a lasztoméri 288. sz. tjkvben I. 1—4 sor 831/1, 831/2, 831/3, 831/4, 831/5, 831/6, 831/7, 831/8, 831/9, 831/10, 831/11, 831/12, 831/13, 831/14, 831/15, 831/16, 831/17, 831/18, 831/19, 831/20, 831/21, 831/22, 831/23, 831/24, 831/25, 831/26, 831/27, 831/28, 831/29, 831/30, 831/31, 831/32, 831/33, 831/34, 831/35, 831/36, 831/37, 831/38, 831/39, 831/40, 831/41, 831/42, 831/43, 831/44, 831/45, 831/46, 831/47, 831/48, 831/49, 831/50, 831/51, 831/52, 831/53, 831/54, 831/55, 831/56, 831/57, 831/58, 831/59, 831/60, 831/61, 831/62, 831/63, 831/64, 831/65, 831/66, 831/67, 831/68, 831/69, 831/70, 831/71, 831/72, 831/73, 831/74, 831/75, 831/76, 831/77, 831/78, 831/79, 831/80, 831/81, 831/82, 831/83, 831/84, 831/85, 831/86, 831/87, 831/88, 831/89, 831/90, 831/91, 831/92, 831/93, 831/94, 831/95, 831/96, 831/97, 831/98, 831/99, 831/100, 831/101, 831/102, 831/103, 831/104, 831/105, 831/106, 831/107, 831/108, 831/109, 831/110, 831/111, 831/112, 831/113, 831/114, 831/115, 831/116, 831/117, 831/118, 831/119, 831/120, 831/121, 831/122, 831/123, 831/124, 831/125, 831/126, 831/127, 831/128, 831/129, 831/130, 831/131, 831/132, 831/133, 831/134, 831/135, 831/136, 831/137, 831/138, 831/139, 831/140, 831/141, 831/142, 831/143, 831/144, 831/145, 831/146, 831/147, 831/148, 831/149, 831/150, 831/151, 831/152, 831/153, 831/154, 831/155, 831/156, 831/157, 831/158, 831/159, 831/160, 831/161, 831/162, 831/163, 831/164, 831/165, 831/166, 831/167, 831/168, 831/169, 831/170, 831/171, 831/172, 831/173, 831/174, 831/175, 831/176, 831/177, 831/178, 831/179, 831/180, 831/181, 831/182, 831/183, 831/184, 831/185, 831/186, 831/187, 831/188, 831/189, 831/190, 831/191, 831/192, 831/193, 831/194, 831/195, 831/196, 831/197, 831/198, 831/199, 831/200, 831/201, 831/202, 831/203, 831/204, 831/205, 831/206, 831/207, 831/208, 831/209, 831/210, 831/211, 831/212, 831/213, 831/214, 831/215, 831/216, 831/217, 831/218, 831/219, 831/220, 831/221, 831/222, 831/223, 831/224, 831/225, 831/226, 831/227, 831/228, 831/229, 831/230, 831/231, 831/232, 831/233, 831/234, 831/235, 831/236, 831/237, 831/238, 831/239, 831/240, 831/241, 831/242, 831/243, 831/244, 831/245, 831/246, 831/247, 831/248, 831/249, 831/250, 831/251, 831/252, 831/253, 831/254, 831/255, 831/256, 831/257, 831/258, 831/259, 831/260, 831/261, 831/262, 831/263, 831/264, 831/265, 831/266, 831/267, 831/268, 831/269, 831/270, 831/271, 831/272, 831/273, 831/274, 831/275, 831/276, 831/277, 831/278, 831/279, 831/280, 831/281, 831/282, 831/283, 831/284, 831/285, 831/286, 831/287, 831/288, 831/289, 831/290, 831/291, 831/292, 831/293, 831/294, 831/295, 831/296, 831/297, 831/298, 831/299, 831/300, 831/301, 831/302, 831/303, 831/304, 831/305, 831/306, 831/307, 831/308, 831/309, 831/310, 831/311, 831/312, 831/313, 831/314, 831/315, 831/316, 831/317, 831/318, 831/319, 831/320, 831/321, 831/322, 831/323, 831/324, 831/325, 831/326, 831/327, 831/328, 831/329, 831/330, 831/331, 831/332, 831/333, 831/334, 831/335, 831/336, 831/337, 831/338, 831/339, 831/340, 831/341, 831/342, 831/343, 831/344, 831/345, 831/346, 831/347, 831/348, 831/349, 831/350, 831/351, 831/352, 831/353, 831/354, 831/355, 831/356, 831/357, 831/358, 831/359, 831/360, 831/361, 831/362, 831/363, 831/364, 831/365, 831/366, 831/367, 831/368, 831/369, 831/370, 831/371, 831/372, 831/373, 831/374, 831/375, 831/376, 831/377, 831/378, 831/379, 831/380, 831/381, 831/382, 831/383, 831/384, 831/385, 831/386, 831/387, 831/388, 831/389, 831/390, 831/391, 831/392, 831/393, 831/394, 831/395, 831/396, 831/397, 831/398, 831/399, 831/400, 831/401, 831/402, 831/403, 831/404, 831/405, 831/406, 831/407, 831/408, 831/409, 831/410, 831/411, 831/412, 831/413, 831/414, 831/415, 831/416, 831/417, 831/418, 831/419, 831/420, 831/421, 831/422, 831/423, 831/424, 831/425, 831/426, 831/427, 831/428, 831/429, 831/430, 831/431, 831/432, 831/433, 831/434, 831/435, 831/436, 831/437, 831/438, 831/439, 831/440, 831/441, 831/442, 831/443, 831/444, 831/445, 831/446, 831/447, 831/448, 831/449, 831/450, 831/451, 831/452, 831/453, 831/454, 831/455, 831/456, 831/457, 831/458, 831/459, 831/460, 831/461, 831/462, 831/463, 831/464, 831/465, 831/466, 831/467, 831/468, 831/469, 831/470, 831/471, 831/472, 831/473, 831/474, 831/475, 831/476, 831/477, 831/478, 831/479, 831/480, 831/481, 831/482, 831/483, 831/484, 831/485, 831/486, 831/487, 831/488, 831/489, 831/490, 831/491, 831/492, 831/493, 831/494, 831/495, 831/496, 831/497, 831/498, 831/499, 831/500, 831/501, 831/502, 831/503, 831/504, 831/505, 831/506, 831/507, 831/508, 831/509, 831/510, 831/511, 831/512, 831/513, 831/514, 831/515, 831/516, 831/517, 831/518, 831/519, 831/520, 831/521, 831/522, 831/523, 831/524, 831/525, 831/526, 831/527, 831/528, 831/529, 831/530, 831/531, 831/532, 831/533, 831/534, 831/535, 831/536, 831/537, 831/538, 831/539, 831/540, 831/541, 831/542, 831/543, 831/544, 831/545, 831/546, 831/547, 831/548, 831/549, 831/550, 831/551, 831/552, 831/553, 831/554, 831/555, 831/556, 831/557, 831/558, 831/559, 831/560, 831/561, 831/562, 831/563, 831/564, 831/565, 831/566, 831/567, 831/568, 831/569, 831/570, 831/571, 831/572, 831/573, 831/574, 831/575, 831/576, 831/577, 831/578, 831/579, 831/580, 831/581, 831/582, 831/583, 831/584, 831/585, 831/586, 831/587, 831/588, 831/589, 831/590, 831/591, 831/592, 831/593, 831/594, 831/595, 831/596, 831/597, 831/598, 831/599, 831/600, 831/601, 831/602, 831/603, 831/604, 831/605, 831/606, 831/607, 831/608, 831/609, 831/610, 831/611, 831/612, 831/613, 831/614, 831/615, 831/616, 831/617, 831/618, 831/619, 831/620, 831/621, 831/622, 831/623, 831/624, 831/625, 831/626, 831/627, 831/628, 831/629, 831/630, 831/631, 831/632, 831/633, 831/634, 831/635, 831/636, 831/637, 831/638, 831/639, 831/640, 831/641, 831/642, 831/643, 831/644, 831/645, 831/646, 831/647, 831/648, 831/649, 831/650, 831/651, 831/652, 831/653, 831/654, 831/655, 831/656, 831/657, 831/658, 831/659, 831/660, 831/661, 831/662, 831/663, 831/664, 831/665, 831/666, 831/667, 831/668, 831/669, 831/670, 831/671, 831/672, 831/673, 831/674, 831/675, 831/676, 831/677, 831/678, 831/679, 831/680, 831/681, 831/682, 831/683, 831/684, 831/685, 831/686, 831/687, 831/688, 831/689, 831/690, 831/691, 831/692, 831/693, 831/694, 831/695, 831/696, 831/697, 831/698, 831/699, 831/700, 831/701, 831/702, 831/703, 831/704, 831/705, 831/706, 831/707, 831/708, 831/709, 831/710, 831/711, 831/712, 831/713, 831/714, 831/715, 831/716, 831/717, 831/718, 831/719, 831/720, 831/721, 831/722, 831/723, 831/7

Hirdetmény.

Alólirott, mint a „Gálszécs—Terebesi Hitelnépbank“ esődtömege gondnoka ezenel közhírré teszem, hogy a nálam és Hellner Károly kir. törvényszéki bíró ur, mint esődbiztos hivatali helyiségében megtekinthető kimutatás 1—60 tétel alatt foglalt, ezen esődtömeg cselekvő vagyonához tartozó váltókon alapuló követelések, valamint egy darab 400 frank névértékű 0.403,831. sorszámú, 1878. év ápril 1-től esedékes szelvényekkel ellátott török sorsjegy-irodai helyiségben **f. hó 18-án** d. u. 4 órakor nyilvános árverésen, készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

A esődtömeg sem a követelések valódisága, sem fennállása, avagy behajthatósága, sem pedig a fenti sorsjegy érvényessége tekintetében jótállást s szavatosságot nem vállal.

S.-A.-Ujhely, 1900. ápril 12.

Dr. Tátray Dezső,
ügyvéd, mint tömeggondnok.

Tk. 920/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és Lepesd áai cég végrehajtónak Glück Dávid és özv. Glück Ábrahámné végrehajtást szenvedett elleni 6000 korona, illetve 1800 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi törvényszék a varannói kir. járásbíróóság területén fekvő a varannói 63. sz. tjkvben A. I. 1—3 sor 372, 500, 558. hr. számú és 1/8-ad részben Holländer Hani végrehajtást szenvedő, valamint személyenként 1/8-ad részben kisk. Glück József, Ferencz, Miksa és Fani nevű álló egész ingatlanra és pedig a kiskorukat illető jutalékra az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a értelmében 142 korona, továbbá a varannói 227. sz. tjkvben A. I. 1—2. sor 160—161. hr. sz. és özvegy Glück Ábrahámné született Holländer Hani, valamint Glück Dávid végrehajtást szenvedők nevű egyenlő arányban álló egész ingatlanra 1280 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi május hó 1-én** napján délután 2 órakor Varannó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 14 kor., 20 fill., illetve 128 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóságánál 1900. évi február hó 16. napján.

Bálint, kir. albiró.

Mattyasovszky Mihály

agyagkályha-gyára

Alapított 1867. évben.

** Kassa, Kovács-utca 12. szám a'att. **

Van szerencsém S.-A.-Ujhely és vidéke mélyen tisztelt közönségének becses tudomására hozni, miszerint

agyagkályha-gyáramban

agyagkályhák

minden nagyságban és alakban szives megtekintés és választás végett fel vannak állítva és bámulatos olcsó áron számíttatnak.

Ócska agyagkályhák javítása és átrakása pontosan és legjobban teljesítetik

Üzlet megnyitás.

Alólirott van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Kazinczi-utca 665. számú házban dusan felszerelt

Női divat kalap üzletet

nyitottam. Üzletemben a legszebb párisi model kalapok, valamint diszvirágok, tollak és többféle fejdíszek kaphatók. — Elfogadok e szakmába vágó mindenféle megrendeléseket és az e téren szerzett tapasztalataimnál fogva, a melyeket Budapest legelső divattermeiben szereztem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkiváltságosabb igényeknek is megfelelek; ennél fogva azon reményemnek adok kifejezést, hogy e város és vidéke nagyrabecsült közönsége szives pártfogásával megtisztel.

Kiváló tisztelettel:

Sztankovits Teréz,

női divat áruszó.

M. A. V. Igazgatóság.

Másolat az ad 55,175/A. II. számhoz.
2436/1900. polg. szám.

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak szerencsi állomásának kibővítésére elrendelt s a Budapesten székelő a magyar czukoripar részvénytársaság mint kisajátítást szenvedő fél tkvi tulajdonát képező szerencsi 964. sz. tjkvi 1529. hr. számú birtokrészletre vonatkozó kisajátítási ügyben a kártalanítási eljárás megkezdésére **f. évi május hó 3 (három) napjának d. e. 9 óráját** a m. kir. államvasutak szerencsi állomásának másod-osztályú várótermébe kitzte, a távollevők és ismeretlen tartózkodásu érdekeltek képviselőit Vitányi Bertalan szerencsi ügyvédet kinezete s az eljárás vezetésére Hellner Károly kir. trvszéki bíró és jegyzőkönyvvezetőjét kiküldte, fenti határnapra az érdekeltek oly hozzáadással idéztetnek, hogy elmaradásuk a kártalanítás tekintetében hozandó érdemleges határozatot gátolni nem fogja.

Sátoralja-Ujhely, a kir. törvényszéknel 1900. évi márczius hó 29-én tartott üléséből.

Scultz, s. k.,
kir. trvszki jegyző.

Fornszek Béla,
kir. törvényszéki elnök.

Tk. 4177/1899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Fényes Samu ügyvéd végrehajtónak Oláh P. János végrehajtást szenvedő elleni 30 frt tőkekövetelés és jár. iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság területén lévő Nagy-Czigánd község határában fekvő a n.-czigándi 273. sz. tjkvben A. I. 1 sorsz. 894—897. hr. sz. alatt foglalt 1/2-ed részben adós Oláh P. Jánost illető birtokjutalékra 244 frtban, valamint a n.-czigándi 274. sz. tjkvben A. I. 1 sor 890—893. hr. sz. a. foglalt 1/2-ed részben adós Oláh P. Jánost illető birtokjutalékra 143 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlan az **1 00. évi május hó 4-ik napjának délelőtt 10 órakor** Nagy-Czigánd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfél annyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóságánál 1899. évi december hó 31-én.

Danes György, kir. albiró.

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (VI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Hatodik Sorsjáték. 100,000 sorsjegy, 50,000 nyeresemény.

Első osztály. Betét 12 korona. Huzás: 1900. május 17. és 18.		Második osztály. Betét 20 korona. Huzás: 1900. június 12. és 13.		Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1900. július 10., 11. és 12.		Hatodik osztály. Betét 24 korona. Huzás: 1900. szeptember 12-től október 10-ig.		
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben Korona		
1 á	50000	1 á	70000	1 á	80000	1.000,000 (Egy millió)		
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000			
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000			
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000			
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000			
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000			
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000			
30 á	300	20 á	500	10 á	1000			
50 á	100	60 á	300	70 á	500			
2900 á	40	3900 á	80	4900 á	130			A melyik ezen 480 nyeresemény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.
3000 nyer.	Kor. 240000	4000 nyer.	Kor. 477000	5000 nyer.	Kor. 898000	1 jut. kor.	600000	600000
Negyedik osztály. Betét 40 korona. Huzás: 1900. augusztus 1. és 2.		Ötödik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1900. augusztus 22. és 23.				1 nyer.	400000	400000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			1 á	200000	200000
1 á	90000	1 á	100000			1 á	100000	100000
1 á	30000	1 á	30000			1 á	60000	60000
1 á	20000	1 á	20000			1 á	40000	40000
1 á	15000	1 á	15000			1 á	30000	30000
3 á	10000	3 á	10000			2 á	20000	20000
5 á	5000	5 á	5000			3 á	10000	10000
8 á	2000	8 á	2000			20 á	5000	50000
10 á	1000	10 á	1000			50 á	2000	80000
70 á	500	70 á	500			400 á	1000	720000
3900 á	170	3900 á	200			1000 á	500	500000
4000 nyer.	Kor. 934,000	4000 nyer.	Kor. 1,061,000			27800 á	200	5560000
						30,000 nyer. és jut.		Kor. 9,550,000

Az I. osztály huzása 1900. évi május 17. és 18-án lesz. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termében. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók. Budapest, 1900. évi április hó 15-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Fióközlet megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-A.-Ujhelyben, fő-tér 678. sz. alatt a megyeházával szomszédságában lévő házban 1900. évi május 1-től egy

Kesztyű és kötszer fióközletet

nyitok. Miután fióközletem már ezelőtt 8 évvel is itt, Ujhelyben létezett s akkoriban is a nagyérdemű közönség legnagyobb meglepedésére szolgált, bátorodom jelenleg újból megnyitni; s ajánlom a n. é. közönség becses jó indulatába a raktáron lévő nagy készletet, ugymint **kesztyű** és **kötszereket**, mint **legjobb saját gyártmányaimat** és egyéb e szakmába vágó cikkekkel a legpontosabb kiszolgálás mellett a legjutányosabb árban.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

maradok kiváló tisztelettel
Mücke E.

kesztyű- és kötszer-gyáros
Eperjes-S.-A.-Ujhely.

A szegi gőzmalom részv.-társaság

24 ik számú szelvénye

után

az 1899-iki üzletévi osztalék

folyó évi április hó 9-ikétől

Szegiben (postaállomás Szegimalom) a társulati pénztárnál

12 azaz tizenkét koronájával

kifizettetik.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1900, április hó 8-án.

Az igazgatóság.

A phylloxera ellen védekező első miskolci egyesület

bodó hegyi fajtszta szőlőtelepén eladó:

Szőlőajtó gyökere: furmint, olasz rizling, hárslevelű, ezre 120 forint.

Szőlőajtó gyökere: különféle csemege fajok, ezre 120—180 forint.

Ripária Portalis, Solonis gyök. I. oszt. ezre 18 frt.

" " " " II. oszt. ezre 10 frt.

" " " " sima I. oszt. ezre 8 frt.

" " " " II. oszt. ezre 3 frt.

Árjegyzék iránti megkeresések s megrendelések alólírott címre Miskolcra intézendők.

Phylloxera ellen védekező első miskolci egyesület igazgatósága.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírtmentes.

* Törvényesen védve. *

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szepőt, bőrártást (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ránczokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdévő varázsolja.

Legkitünőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt.
Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr., Margit arczviz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítőt:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár: **Hincsessy Péter** és **Widder Gyula** gyógyszerészeknél, drogna üzletben és illatszer kereskedésben.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a t. szülők becses tudomására hozni, hogy

táncztanítási óráimat

a Városi színházban folyó évi július hó 1-én megkezdem.

Amidőn erről a t. szülőket értesíteni bátorodom, nem mulaszthatom el becses figyelmükbe ajánlani, hogy tanmódszerem a mai kor legújabb vívmánya, mely által tanítványaim nemcsak a tánczban ügyességet, hanem az ehhez megkívántató könnyedséget, szép testtartást és jó modort is képesek a legkisebb megerőltetés nélkül elsajátítani, — ez okból tanítványaimat két csoportban szoktam tanítani, s most a legújabb tánczokat „Pas de Quatre,” ugyszintén a mi kellemes rhythmusu magyar társas tánczunkat: a „Környagart,” „Palotást,” és a „Hölgy koszorut” is be fogom tanítani.

A tanítási idő 7 hét.

Magamat és iskolámat az igen tisztelt szülők nagybecsű pártfogásába ajánlva maradtam

mély tisztelettel

Dobránszky János,

okl. táncztanító. 1875
Rimaszombatból.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszér ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, osztnál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszér, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállító.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KAROLY

Bécs, III. Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4 különböző mintában kilóként 10 krtól felfelé szállítanak és ami a festék szűrőtisztaságát illeti azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör” emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott a földszinten egy **nagyszabású butorraktárral** megnagyobbítottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bármilyen kiváló minőségű megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel
WILHELM HENRIK.

Igen sok külföldi **francia, angol és német** szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére **gyótró bajok** és kellemetlen **betegségek** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a **legczészerűbb és legjobb a**

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a **legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.**

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. Váci-körút 17 szám.

DUNKEL V. K. Kassa.

Felsőmagyarhoni első parquettgyára és gőzfűrész.

Ajánlja kitűnő minőségű száraz tölgyfából készített sokszorosan kitűntetett

szalag és koczka parketáit

legjutányosabb árak mellett.

A lerakást a gyár saját lerakóiv. is eszközölte.

Rajzminták kívánatra bérmentesen szolgáltatnak ki.

Elvállalja bármily méretű tölgyépület-fa szállítását. — Fűrészelt szőlőkarók raktáron.

Csak ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.

LOSNOW, Chief Office S. W. 48 Brixton Road.

Főraktárak: Burmann, Angol India, Agen. Zágráb, Algier.

Amsterdam, H. Sanders, Rokin 5.

Basel, Szt. János gyógytár, W. Kratz.

Belgrad, Nikola A. Delini, gyógytár Mihály fejedelemhez.

Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna, Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacroix & Co.

Budapest, Török J., Dr. Egger L. és J.

Cairo, Cöln a. Rh., Noris, Debrecen, Eich, Luxemburg, Schmidt P., gyógyész.

Prag, Róma, Corso, Agenzia del Policlinico.

Roubaix, Pharmacie F. Gerrath.

Sarajewo, Szeged, Temesvár, Triest, Venecia, Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apóca”-védőjeggyel van ellátva. Főműködésük ellen szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbáüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcseknek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esonst, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindentéle seb gyógyulásánál.

Próbátüveg bérmentesen 1 kor. 50 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utazatóktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cim: A. Thierry, gyógytár és gyár a Védőangyalhoz, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázólszer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK cégénél **S.-A.-UJHELY.**

Tk. 2293/1900. szám.

Hirdetmény.

Orosz-Patak község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban fogantatottak.

E czéltől az átalakítási előmunkálat hitelesítése a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. évi április hó 24-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizo-

nyosobban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t. cz. 15-18 és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9.§-ai értelmében szükséges adatokat megszereznék iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton, nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt

ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírósi hatóság mint telekkönyvi hatósága Homonnán, 1900. évi márczius hó 22-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Gazdaszony kerestetik!

S.-A.-Ujhelyhez közel fekvő községben, egy középkorú nő, — ki egy kisebb háztartást önállóan vezetne és a főzésben is kellő jártassággal bír — gazdaszonynak kerestetik. — Fizetés egyezség szerint. Bővebb felvilágosítás szerezhető a **kiadóhivatalban.**

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kadákat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat
legszolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje
KASSÁN.

Honi butor raktár!

Értesítés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint **Rakóczy-utca Róth Bernáth-féle házban** egy, a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett

Butorraktárt nyitottunk

hol is mindenféle stílus: ebédlő, háló, szalon stb. berendezéseket raktáron tartunk.

Kívánatra bármely e szakba vágó munkát saját izlés szerint, valamint

mindennemű épület munkákat

üzleti berendezéseket a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árban elvállalunk.

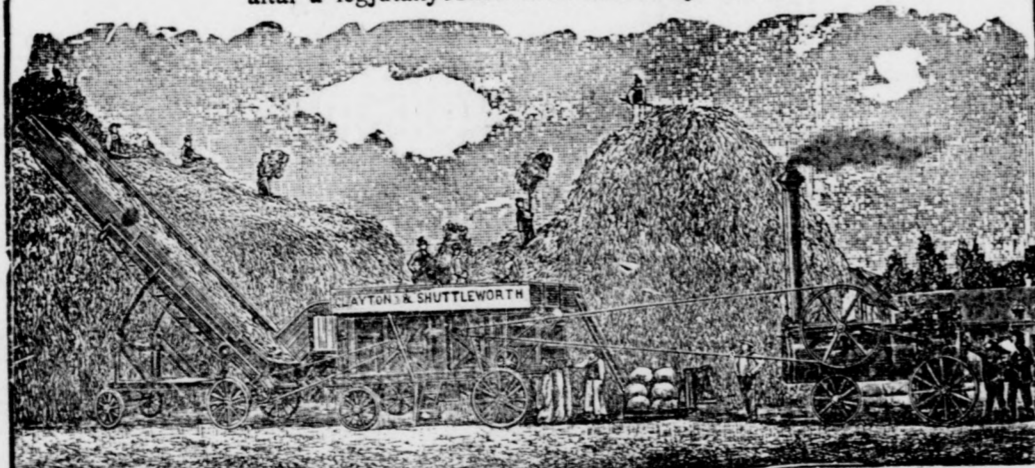
A n. é. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

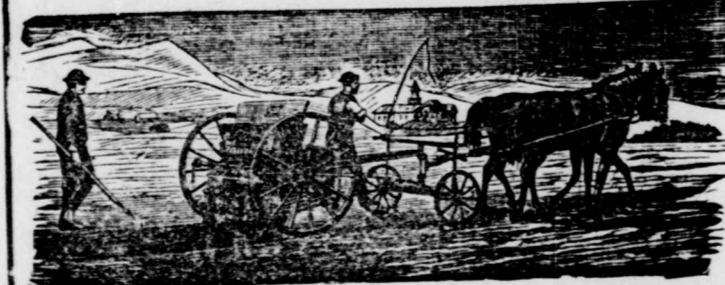
Büchler Ferencz és Fia.

Jutányos árak. — Pontos kiszolgálát.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánljátok:

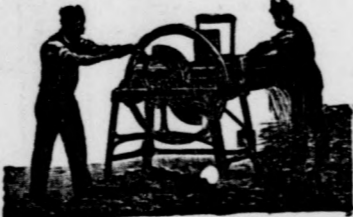
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Közgyűlési meghívó.

A b-szerdahelyi immunis homoki szőlőtelep

részvénytársaság részvényesei

a folyó évi április hó 29-én délután 2^{1/2} órakor

S.-A.-Ujhelyben, a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívatnak.

Tárgyak:

1. Jelentés az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1899-ik évi gazdálkodási eredményről.
 2. Határozathozatal az évi mérleg és eredmény számla megállapítása, az osztalék kifizetése és a felmentvény megadása iránt.
 3. Egy kilépő igazgatósági tag helyének betöltése, esetleg egy felügyelő-bizottsági tag és esetleg egy felügyelő-bizottsági póttag választása.
 4. Az alapszabályok 58. § h) pontjának módosítása.
- A mérlegre vonatkozó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentést a részvényesek a közgyűlés előtt 8 nappal, naponként d. u. 2—4 óráig S.-A.-Ujhelyben, a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank helyiségeiben Havas Bertalan társulati titkárnál megtekinthetik.

Kivonat az alapszabályok 20. §-ából:

A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugtá és szavazati jegy mellett letéteményezték.

S.-A.-Ujhely, 1900. január 28.

Az igazgatóság.

Józan, jó bizonyítvánnyal bíró

gépész-kovács

gőzmalomnál, gazdaságban azonnal alkalmazást kap. Hol? megmondja a kiadó.

Zacherlin
Nicht in der Düte!

Egyedül valódi csakis üvegben!

Ez a valóban csalhatatlan és gyökeres irtószer mindennemű rovar ellen.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Widder Gy., Fischer Hani, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert Malátsik György, Szentgyörgyi Vilmos, Klein Géza, Hazai Adolf, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Sándor, Bilanovits István.
Abauj-Szántó: Blau Herman, Sóváry Kálmán, Friedmann Simoa, Klein Adolf, Klein Vilmos.
Forró-Enes: Haimann Salamon, Herczfeld Lajos.
Gálszécs: Grün Lajos, Engländer Ignác, Friedmann Lipót és Rosenberg Bernát.
Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Aladár,

Rosenberg Márkus.
Mándok: Richard Emil.
N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Bucsinzky Lajos, Marmorstein Jenő, Wünschendorfer K. és Landesmann Vilmos.
Sárospatakon: Pavletits György s Palsó Lászlónál.
Szerencsen: Turcsányi Ferencz, Bekefi Ignác és Beliczky István.
Tálya: Gottfried Sámuel.
Tájon: Frisch Vilmos, Helm Samu.
Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izrael.
Varannó: Cseri Herman, Gaál Sándor, Friedmann és Rosenberg, Rosenblüth Sándor, Klausner Emil.

Gőzerőre berendezett vegyi ruhatisztító, mű-, selyem-, kelme- és szövet ruha-festő

üzletben elvállalok tisztításra: fejtetlen és fejtett báli-, utcza-, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton ruhákat bármily dus diszitással. Továbbá uri- és női öltönyöket, báli szalon és frakk öltönyök tisztítását, bevasalását a legolcsóbb árak számítása mellett, ugyszintén fehér glaszé keztyüket.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben vagy a legdivatosabb színekben. **Báli- és alkalmi ruha kívánatra 24 óra alatt tisztítatik.**

Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek. Nagy műhelyem gőzerőre akképen van berendezve, hogy az időjárás és évszak a munkák kivételére befolyással nem bír és így a rendelések bármely időszakban tehát télen is átvétetnek és pontosan elkészítetnek.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.

Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam, mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor,
vegyi tisztító és kelmefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-utca 45. szám (volt Sole-féle) saját házában a fogházzal átellenben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt” szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő különlegességeiben,

ugyszintén a legfinomabb uri- és női czuggos és fűzős

Sevro-czipőit.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb és legezlszerűbb viseletű

Triumph (Győzelmi) és Victoria cipőknek.

A legizlésebb séta- és tánc-czipők minden színben. Elismert legjobb krémek és festékek Sevro és szines czipőkhöz.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb aruig.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyerm. legszerencsésebb esetben: **1.000,000 korona**

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
263 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Rende ölével levágando. **Török A. és Társa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben } utánvételezni kérem. }
pos' autalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím. _____

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek

egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik

100,000 sorsjegyre **50,000**

penznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét penznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió **160,000** korona lesz kihuzva és az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolezad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— kor.
egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— kor.
egy egész (1) „ 6.— „ 12.— kor.

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 21-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
BUDAPEST,

V., Váczi-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
SZT LUKÁCSFURDOI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZO KOCSIBAN.

Mint

legmegbízhatóbb,

és

legolcsóbb, friss

gazdasági, konyhakerti

és virág

MAGVAK

beszerzési forrása

Malártsik György

fűszer-, csemege-, bor-, thea-, rum-, cognac-,
festék-, ásványviz és mag kereskedése

S.-A.-UJHELY.